

รายงาน
การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เขตเลือกตั้งที่ 1
จังหวัดนครพนม แทนตำแหน่งที่ว่าง
วันที่ 7 สิงหาคม 2537

จัดทำโดย
คณะกรรมการองค์การกลางการเลือกตั้ง
สำหรับการเลือกตั้งซ่อมในเขตเลือกตั้งที่ 1
จังหวัดนครพนม

รายงาน
การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เขตเลือกตั้งที่ 1
จังหวัดนครพนม แทนตำแหน่งที่ว่าง
วันที่ 7 สิงหาคม 2537

จัดทำโดย
คณะกรรมการองค์การกลางการเลือกตั้ง
สำหรับการเลือกตั้งซ่อมในเขตเลือกตั้งที่ 1
จังหวัดนครพนม

รายงาน
การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เขตเลือกตั้งที่ 1
จังหวัดนครพนม แทนตำแหน่งที่ว่าง
วันที่ 7 สิงหาคม 2537

จัดทำโดย
คณะกรรมการองค์การกลางการเลือกตั้ง
สำหรับการเลือกตั้งซ่อมในเขตเลือกตั้งที่ 1
จังหวัดนครพนม

ISBN 974-7856-58-1

เรียงพิมพ์/รูปเล่ม : บริษัท แม็ทส์ปอยท์ จำกัด
โทร. 5874815, 01-9337936
พิมพ์ที่ : ศูนย์การพิมพ์แก่นจันทร์
โทร. 2778137

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1	ความเป็นมา วัตถุประสงค์ 1
บทที่ 2	ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับจังหวัด 2
บทที่ 3	ภารกิจและโครงสร้างการดำเนินงาน 6
บทที่ 4	กิจกรรมและผลการดำเนินงาน 11
	งานรณรงค์เผยแพร่ 11
	งานสอดส่องดูแลการเลือกตั้ง 12
	การรายงานผลคะแนนเลือกตั้ง 18
	การประสานงานด้านต่าง ๆ 18
บทที่ 5	ปัญหาอุปสรรค 19
บทที่ 6	การสนับสนุนด้านต่าง ๆ 20
บทที่ 7	สถิติการเลือกตั้ง 21
บทที่ 8	ผลการเลือกตั้ง 27
บทที่ 9	การประเมินผลการทำงาน 29
	การสัมมนาประเมินผล 29
	การตอบรับแบบสอบถาม “เยาวชน-ประชาร่วมสังเกต” 31
	การสำรวจความคิดเห็นอาสาสมัคร 32
	การสำรวจความคิดเห็นประชาชน 34
บทที่ 10	บทสรุปและข้อเสนอแนะ 40
ภาคผนวกที่ 1	คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 62/2537 43
	เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการองค์กรกลางการเลือกตั้ง
	สำหรับการเลือกตั้งซ่อมในเขตเลือกตั้งที่ 1
	จังหวัดนครพนม
ภาคผนวกที่ 2	กำหนดระยะเวลาที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายในการ 48
	เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครพนม
	เขตเลือกตั้งที่ 1 แทนตำแหน่งที่ว่าง

บทที่ 1

ความเป็นมา

1. ที่มา

ด้วยนายทอง คิริปรีชาพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครพนม ได้ยื่นใบลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครพนม เขตเลือกตั้งที่ 1 ว่างลงหนึ่งตำแหน่ง คณะรัฐมนตรีจึงได้มีพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งซ่อมแทนตำแหน่งที่ว่างในวันอาทิตย์ที่ 7 สิงหาคม 2537

เพื่อให้การเลือกตั้งซ่อมเป็นไปอย่างสุจริต ยุติธรรม นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี จึงได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 62/2537 ลงวันที่ 5 มิถุนายน 2537 แต่งตั้งคณะกรรมการองค์การกลางการเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งซ่อมในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครพนม ประกอบด้วยกรรมการ จำนวน 25 คน และคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 69/2537 เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2537 แต่งตั้งคณะกรรมการองค์การกลางการเลือกตั้งซ่อม (เพิ่มเติม) ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 17 คน มีอำนาจหน้าที่ในการรณรงค์เผยแพร่ประชาธิปไตย สอดส่องดูแล และรับแจ้งเหตุเกี่ยวกับการเลือกตั้งซ่อมในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครพนม

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนพหุชนุชนระบอบประชาธิปไตย และมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้งและ สอดส่องดูแลการเลือกตั้ง
- 2.2 เพื่อส่งเสริมความสุจริต ยุติธรรม และป้องปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในการเลือกตั้ง
- 2.3 เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างจิตสำนึกประชาธิปไตยในหมู่ประชาชน
- 2.4 เสนอแนะการปรับปรุงกระบวนการเลือกตั้ง

บทที่ 2

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับจังหวัด

จังหวัดนครพนมเป็นจังหวัดที่เก่าแก่จังหวัดหนึ่งที่มีประวัติศาสตร์สืบเนื่องมายาวนานหลายร้อยปี และมีชื่อเรียกแตกต่างกันตามยุคสมัย เช่น “ศรีโคตรบูรณ” “มรุกขนคร” “นครบุรีราชธานี” ด้วยเหตุที่มีอาณาเขตติดต่อกับเทือกเขา จึงได้รับพระราชทานนามจากพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ว่า “เมืองนครพนม”

สภาพทั่วไป

จังหวัดนครพนมตั้งอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ มีเนื้อที่ประมาณ 5,512.668 ตารางกิโลเมตร มีลักษณะเป็นแนวยาวเลียบตามฝั่งขวาของแม่น้ำโขง ประมาณ 153 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 735 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดและประเทศใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตอำเภอเซกา อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย

ทิศใต้ ติดต่อกับเขตอำเภอดงหลวง อำเภอหว้านใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับแขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตอำเภอกุสุมาลย์ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

ลักษณะภูมิประเทศทั่วไป จังหวัดนครพนมมีภูมิประเทศเป็นป่าเขา สลับที่ราบและเนินสูงเป็นบางแห่ง ความสูงเฉลี่ยจากระดับน้ำทะเล 140 เมตร

ลักษณะภูมิอากาศ แบ่งออกเป็น 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว ในฤดูฝนบางส่วนของจังหวัดจะมีฝนตกชุกมาก ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 2,163 มิลลิเมตรต่อปี ทำให้พื้นที่บางส่วนของจังหวัดประสบอุทกภัย

สังคม

จังหวัดนครพนมประกอบด้วยชนเผ่าต่าง ๆ จำนวน 7 เผ่า ได้แก่ ไทยลาว ใส ผู้ไท ย้อ แสก ข่า และกะเลิง แต่ละเผ่ามีภาษาพูดของตนเอง มีความเป็นผู้เรียบง่าย รักสงบ เคารพครัดในขนบธรรมเนียมประเพณี และมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รวมทั้งเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีองค์พระมหากษัตริย์เป็นประมุข

เศรษฐกิจ

จังหวัดนครพนมมีโครงสร้างทางเศรษฐกิจ และมูลค่าการผลิตจากการประเมินมูลค่าการผลิตของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด ณ ราคาตลาดในปี 2531 จำนวน 184,323 ล้านบาท สาขาการผลิตที่สำคัญ คือ สาขาเกษตรกรรม

จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เมื่อปี 2532 มีสาขาการผลิตดังนี้ สาขาการผลิตรถยนต์ สาขาการบริการ ร้อยละ 20.03 สาขาปศุสัตว์ ร้อยละ 7.14 สาขาประมง ร้อยละ 0.84 การอุตสาหกรรม ร้อยละ 2.46 การค้าส่ง-ปลีก ร้อยละ 23.35 การบริการ ร้อยละ 12.80 และอื่น ๆ ร้อยละ 33.38

รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากร 10,934 บาท ต่อปี ประชากรประมาณ 95% ประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม

งานประเพณีที่สำคัญ

จังหวัดนครพนมมีงานประเพณีที่สำคัญคือ งานประเพณีไหลเรือไฟ ซึ่งเป็นประเพณีเก่าแก่ของพุทธศาสนิกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในงานจะมีเรือรูปแบบต่าง ๆ มีการประดับตกแต่งอย่างวิจิตรตระการตา เมื่อปล่อยเรือไฟลงกลางแม่น้ำโขงหลังจากจุดไฟให้ลูกโชติช่วง จะเกิดภาพทิวดงามน่าตื่นตาตื่นใจ

ด้านศาสนา

ประชาชนร้อยละ 95.67 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 4.32 นับถือศาสนาคริสต์ และศาสนิกชนอื่น ๆ ร้อยละ 0.01

ด้านการศึกษา

มีโรงเรียนทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และระดับอาชีวศึกษา รวมทั้งสิ้น 513 แห่ง

การเมืองระดับท้องถิ่น

ก. การเลือกตั้งกรรมการสุขาภิบาลมีผู้ไปใช้สิทธิเกินกว่าร้อยละ 50 ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด

ข. การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองนครพนม (มี สท. จำนวน 18 คน)

การเลือกตั้งทั่วไปของเทศบาลเมืองนครพนม เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2533 มีผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งจำนวน 14,675 คน มีผู้ไปใช้สิทธิ 8,283 คน คิดเป็นร้อยละ 56.84 ของผู้มีสิทธิทั้งหมด มีบัตรเสีย 662 บัตร คิดเป็นร้อยละ 7.99

ค. การเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด (มี สจ. จำนวน 30 คน)

การเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดนครพนม เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2533 มีผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งจำนวน 290,593 คน มีผู้ไปใช้สิทธิ 209,512 คน คิดเป็นร้อยละ 72.10 ของผู้มีสิทธิทั้งหมด มีบัตรเสีย 7,599 บัตร คิดเป็นร้อยละ 3.63

การปกครอง

จังหวัดนครพนมแบ่งการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ 91 ตำบล 938 หมู่บ้าน 121,109 หลังคาเรือน 125,061 ครอบครัว เทศบาล 1 แห่ง องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง และสุขาภิบาล 9 แห่ง อำเภอที่ไม่มีการจัดตั้งเขตสุขาภิบาล คือ อำเภอเมืองและกิ่งอำเภอนาทม

จำนวนประชากร 676,199 คน

แยกเป็นชาย 337,736 คน หญิง 338,463 คน (ข้อมูล 31 ธันวาคม 2536)

ตารางที่ 1.1 แสดงจำนวนประชากรเป็นรายอำเภอ ดังนี้

อำเภอ	ชาย	หญิง	รวม
เมืองนครพนม	64,325	61,140	125,465
นาแก	42,992	44,237	87,229
ธาตุพนม	40,176	40,537	80,713
ศรีสงคราม	30,564	30,709	61,273
ท่าอุเทน	26,095	26,501	52,596
โพนสวรรค์	24,061	24,414	48,475
ปลาปาก	23,780	24,286	48,066
นาหว้า	22,404	22,926	45,330
เรณูนคร	20,647	20,841	41,488
บ้านแพง	16,890	16,682	33,572
กิ่งอำเภอนาทม	10,534	10,293	20,827

อำเภอ 10 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ โดยแยกเป็น ตำบล หมู่บ้าน ดังนี้

อำเภอเมืองนครพนม	มี 11 ตำบล	121 หมู่บ้าน
อำเภอท่าอุเทน	มี 8 ตำบล	90 หมู่บ้าน
อำเภอศรีสงคราม	มี 9 ตำบล	82 หมู่บ้าน
อำเภอบ้านแพง	มี 5 ตำบล	58 หมู่บ้าน
อำเภอปลาปาก	มี 8 ตำบล	77 หมู่บ้าน
อำเภอเรณูนคร	มี 8 ตำบล	84 หมู่บ้าน
อำเภอนาแก	มี 15 ตำบล	147 หมู่บ้าน
อำเภอธาตุพนม	มี 11 ตำบล	123 หมู่บ้าน
อำเภอนาหว้า	มี 6 ตำบล	56 หมู่บ้าน
อำเภอโพนสวรรค์	มี 7 ตำบล	71 หมู่บ้าน
กิ่งอำเภอนาทม	มี 3 ตำบล	29 หมู่บ้าน

เทศบาล

จังหวัดนครพนมมีเทศบาลอยู่ 1 แห่ง คือ เทศบาลเมืองนครพนม ประชากรในเขตเทศบาล 31,165 คน แยกเป็นชาย 15,268 คน หญิง 15,897 คน

องค์การบริหารส่วนจังหวัด

จังหวัดนครพนมมีองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม

สุขาภิบาล 9 แห่ง ได้แก่

สุขาภิบาลท่าอุเทน	อำเภอท่าอุเทน
สุขาภิบาลศรีสงคราม	อำเภอศรีสงคราม
สุขาภิบาลบ้านแพง	อำเภอบ้านแพง
สุขาภิบาลเรณูนคร	อำเภอเรณูนคร
สุขาภิบาลนาแก	อำเภอนาแก
สุขาภิบาลธาตุพนม	อำเภอธาตุพนม
สุขาภิบาลนาหว้า	อำเภอนาหว้า
สุขาภิบาลปลาปาก	อำเภอปลาปาก
สุขาภิบาลโพนสวรรค์	อำเภอโพนสวรรค์

การเลือกตั้ง

จังหวัดนครพนม แบ่งเขตการเลือกตั้งออกเป็น 2 เขต

เขตเลือกตั้งที่ 1 มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ 2 คน ประกอบด้วย อ.เมืองนครพนม (เฉพาะเขตเทศบาล, ต.อาจสามารถ, ท่าค้อ, ขามเฒ่า, หนองญาติ, นาราชควาย) ท่าอุเทน, โพนสวรรค์, นาหว้า, ศรีสงคราม, บ้านแพง และกิ่งอำเภอนาทม

เขตเลือกตั้งที่ 2 มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ 2 คน ประกอบด้วย อ.เมืองนครพนม (เฉพาะ ต.กรูคู, บ้านผึ้ง, นาทราย, คำเตย, ดงขวาง, บ้านกลาง) ธาตุพนม, นาแก, เรณูนคร, ปลาปาก

บทที่ 3

ภารกิจและโครงสร้างการดำเนินงาน

1. ภารกิจ

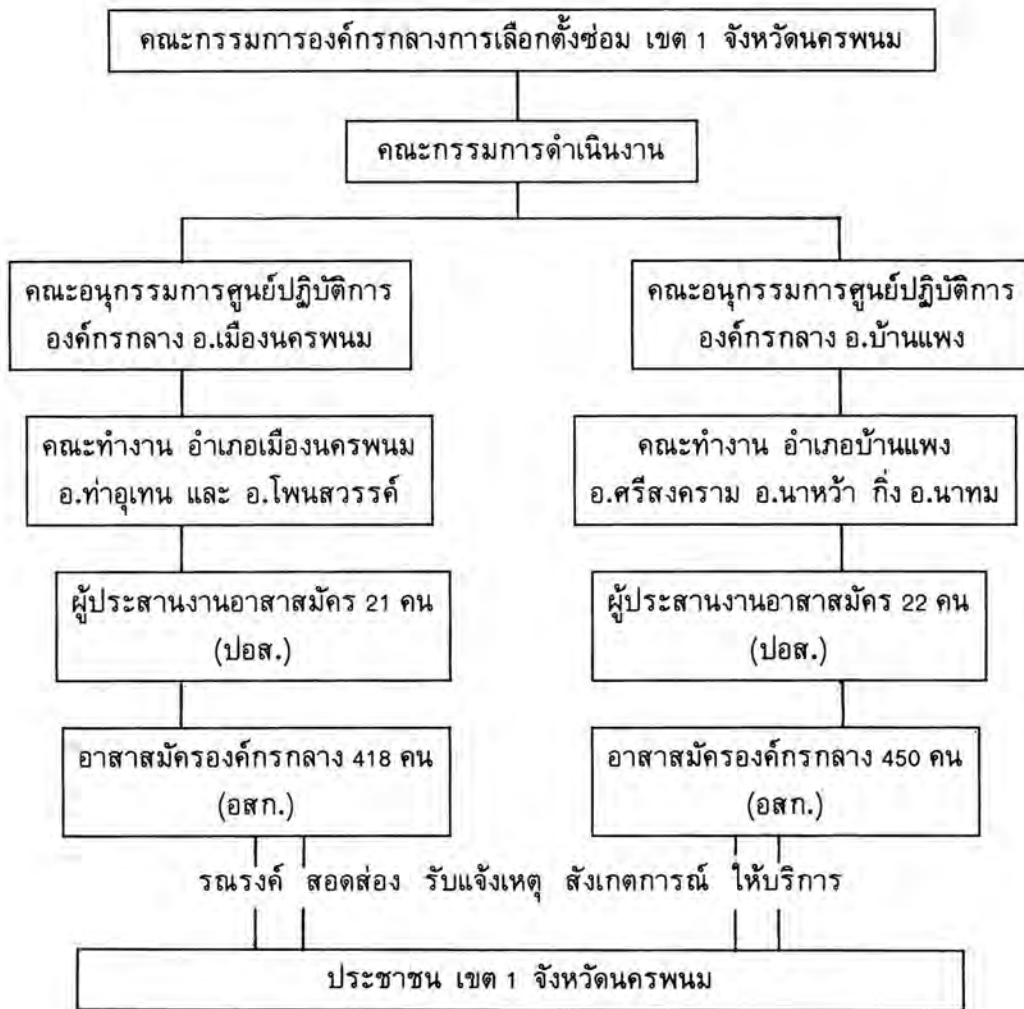
องค์กรกลางการเลือกตั้งซ่อมจังหวัดนครพนม มีภารกิจดังต่อไปนี้

- 1.1 จัดกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งให้มากที่สุด
- 1.2 สอดส่องดูแลกระบวนการเลือกตั้งซ่อมในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครพนม ซึ่งมีขึ้นในวันอาทิตย์ที่ 7 สิงหาคม 2537 ให้เป็นไปโดยสุจริต ยุติธรรม และถูกต้องตามบทบัญญัติของกฎหมาย โดยร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
- 1.3 ให้มีการรับแจ้งเหตุของประชาชน พรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับข้อกล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ พรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือบุคคลใด ๆ กระทำการอันเป็นการขัดต่อกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้มีการบันทึกข้อเท็จจริงเบื้องต้นและพิจารณาสำนวนข้อเท็จจริงให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินงาน
- 1.4 เสนอรายชื่อผู้สังเกตการณ์การเลือกตั้ง เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม หรือนายอำเภอแต่งตั้งให้เข้าสังเกตการณ์ในหน่วยเลือกตั้ง เพื่อสอดส่องดูแลการใช้สิทธิเลือกตั้งและกระบวนการทำงาน
- 1.5 ศึกษาและเสนอแนะ แนวทางเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อแก้ไขหรือปรับปรุงวิธีการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริต และยุติธรรม
- 1.6 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคลเพื่อช่วยดำเนินการ ให้บรรลุเป้าหมายตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- 1.7 จัดสรรงบประมาณและอนุมัติระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ
- 1.8 ทำรายงานและสรุปข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขสำหรับการเลือกตั้งในคราวต่อไป ต่อคณะรัฐมนตรี ภายใน 90 วัน นับตั้งแต่วันเลือกตั้ง และเมื่อเสนอรายงานต่อคณะรัฐมนตรีแล้วอาจเผยแพร่รายงานนั้นให้ประชาชนทราบบางส่วน หรือทั้งหมดก็ได้ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

2. โครงสร้างองค์กรกลางการเลือกตั้งซ่อม เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครพนม

2.1 การจัดรูปองค์กร

การจัดรูปแบบองค์กรมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

หมายเหตุ คัดจากจำนวนหมู่บ้าน --: ปอส. 1 คนต่อ อสก. 20 คน

มี อสก. ประจำทุกหมู่บ้าน ๑ ละ 2 คน

2.2 คณะกรรมการดำเนินงาน

มีคณะกรรมการดำเนินงานสอดส่องดูแลการเลือกตั้งซ่อมเขต 1 นครพนม ประกอบด้วยกรรมการระดับจังหวัด กรรมการระดับศูนย์ปฏิบัติการ และกรรมการระดับอำเภอ ดังต่อไปนี้

1. นายเจริญ ษาเรืองเดช	ประธานคณะกรรมการ
2. นายสมจิต สูดสงวน	รองประธานคณะกรรมการ
3. นายพูนสวัสดิ์ พุทธิศิริ	กรรมการ
4. นายมานพ เฟ็งที	กรรมการ
5. นายอาชว์ ดิณณารมย์	กรรมการ
6. นายคำพันธ์ อัครเนตร	กรรมการ
7. นายสิทธิชัย ขวัญเพชร	กรรมการ
8. นายจิตร จีระฉัตร	กรรมการ

9. นายทองแสง กิตติศรีวรพันธ์	กรรมการ
10. นายศักดิ์เจริญ ขวัญเพชร	กรรมการ
11. นายชูศิลป์ ตั้งสกุล	กรรมการ
12. นายประยูร สุ่มนาคย์	กรรมการ
13. นางสาวกัลลักษณ์ ศรพรหม	กรรมการ
14. นายสุเทพ อติวรรณกุล	กรรมการ
15. นายธีระวุฒิ เจริญราษฎร์	กรรมการและเลขานุการ
16. นายคมสิน ศรีมานะศักดิ์	กรรมการและรองเลขานุการ
17. นายธนศักดิ์ วรรณคำมุย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
18. นายสมพงษ์ อุมะวรรณ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
19. นายสุรศักดิ์ ศรีกระจ่าง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
20. นายพนมศักดิ์ ไชรงยศ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
21. นายสุพจน์ ส่งเสริม	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
22. นายเรืองชัย วงษ์อุระ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. สนับสนุนการรณรงค์เผยแพร่เพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งซ่อมเขต 1 จังหวัดนครพนม
 2. แต่งตั้งและสนับสนุนการอบรมผู้ประสานงานอาสาสมัคร (ปอส.) และอาสาสมัครองค์กรกลาง (อสก.) เพื่อช่วยงานรณรงค์เผยแพร่ สอดส่องดูแลการเลือกตั้ง และการสังเกตการณ์ กระบวนการเลือกตั้งและการนับคะแนนในที่เลือกตั้งในวันเลือกตั้ง
 3. ประสานงานการรับแจ้งเหตุจากประชาชน รวบรวมหลักฐานข้อเท็จจริง และกลั่นกรองเสนอต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
 4. ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนในระดับจังหวัด
 5. จัดประชุมประเมินผลการทำงาน
 6. หน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการองค์กรกลางการเลือกตั้งซ่อมเขต 1 จังหวัดนครพนม มอบหมาย
- คณะกรรมการดำเนินงานมีลักษณะเป็นงานสนับสนุน โดยฝ่ายปฏิบัติการอยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์ปฏิบัติการ 2 แห่ง คือศูนย์ปฏิบัติการองค์กรกลางอำเภอเมืองนครพนม และศูนย์ปฏิบัติการองค์กรกลางอำเภอบ้านแพง

2.3 คณะอนุกรรมการศูนย์ปฏิบัติการองค์กรกลาง

มีคณะอนุกรรมการศูนย์ปฏิบัติการองค์กรกลาง 2 คณะ คือศูนย์ปฏิบัติการองค์กรกลาง อำเภอเมืองนครพนม ซึ่งมีพื้นที่ปฏิบัติงานที่อำเภอเมืองนครพนม (เฉพาะตำบลในเมือง หนองแสง ขามเฒ่า ท่าค้อ นาราชควาย หนองญาติ อาจสามารถ) อำเภอท่าอุเทน อำเภอโพนสวรรค์ และศูนย์ปฏิบัติการองค์กรกลางอำเภอบ้านแพง ซึ่งมีพื้นที่ปฏิบัติการที่อำเภอบ้านแพง อำเภอศรีสงคราม อำเภอนาหว้า และกิ่งอำเภอนาทม

คณะอนุกรรมการศูนย์ฯ ประกอบด้วย อนุกรรมการระดับจังหวัด และระดับอำเภอที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

คณะอนุกรรมการศูนย์ปฏิบัติการที่ 1 อำเภอเมืองนครพนม

1. นายมานพ เพ็งที	ประธานอนุกรรมการ
2. นายอาชวี ตินณารมย์	รองประธานอนุกรรมการ
3. นายคำพันธ์ อัครเนตร	รองประธานอนุกรรมการ
4. นายดิเรก เหมเมือง	อนุกรรมการ
5. นายวัฒนา โพธิศรี	อนุกรรมการ
6. นายจิตร จีระฉัตร	อนุกรรมการ
7. นายบุญเลิศ ไตรรินทร์	อนุกรรมการ
8. นายสุธี กุลตั้งวัฒนา	อนุกรรมการ
9. นายกวี ศรีสรรงค์	อนุกรรมการ
10. นายเกิด กุลเนตร	อนุกรรมการ
11. นายสุเมธ โกษาแสง	อนุกรรมการ
12. นายเต็ม ทวีโคตร	อนุกรรมการ
13. นายสถาพร ศรีวารสาร	อนุกรรมการ
14. นายปิ่น จันทวี	อนุกรรมการ
15. นายประเทือง ศิริดำรงค์	อนุกรรมการ
16. นายสมพงษ์ ควรงค์	อนุกรรมการ
17. นายสมเพชร ไหญ่สาร	อนุกรรมการ
18. นายสิทธิชัย ขวัญเพชร	อนุกรรมการและเหรียญก
19. ว่าที่ ร.ต.ไกรยุทธ หอมไกรลาศ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเหรียญก
20. จ.ส.อ.พร้อมพันธ์ กุลภา	อนุกรรมการและประชาสัมพันธ์
21. นายอนันต์ สุวรรณหงษ์	อนุกรรมการและเลขานุการ

คณะอนุกรรมการศูนย์ปฏิบัติการที่ 2 อำเภอบ้านแพง

1. นายวรจักร วรณศรี	ที่ปรึกษา
2. นายทองแสง กิตติวีรพันธ์	ประธานอนุกรรมการ
3. นายเจริญศักดิ์ ขรค์ศร	รองประธานอนุกรรมการ
4. นายปรีชา คະปัญญา	รองประธานอนุกรรมการ
5. นายโกมล อาษาพันธ์	อนุกรรมการ
6. นายจิตสว่าง กลางประพันธ์	อนุกรรมการ
7. นายฤทธิ์ชัย ผาอิตดี	อนุกรรมการ
8. นายวิทยา โฉมมงคล	อนุกรรมการ
9. นายชูศิลป์ ตั้งสกุล	อนุกรรมการและเหรียญก
10. นายสังคม สีวังพล	อนุกรรมการและผู้ช่วยเหรียญก
11. นางสาวคัลลักษณ์ ศรีพรหม	อนุกรรมการและประชาสัมพันธ์
12. นางสาวช่อมุ่ คำพา	อนุกรรมการและผู้ช่วยประชาสัมพันธ์
13. นายประยูร สุ่มนาคย์	อนุกรรมการและเลขานุการ
14. นายวชิรา ปิตะพรหม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการฯ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. รณรงค์เผยแพร่เพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งซ่อมเขต 1 จังหวัดนครพนม
2. เสนอแต่งตั้งและอบรม ปอส. และ อสก.
3. รับแจ้งเหตุจากประชาชน และรวบรวมหลักฐานข้อเท็จจริง
4. จัดให้มีการสังเกตการณ์ กระบวนการเลือกตั้ง และการนับคะแนนในที่เลือกตั้ง ในวันเลือกตั้ง
5. ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนในระดับอำเภอ
6. หน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินงานมอบหมาย

2.4 คณะทำงานอำเภอ

คณะทำงานอำเภอประกอบด้วย ปอส. และผู้ทำงานในระดับอำเภอ ทำหน้าที่ประสานงาน และปฏิบัติงานตามแผนงานและตามการมอบหมายของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการฯ

2.5 ปอส. และ อสก.

จำนวน ปอส. และ อสก. จำแนกตามอำเภอได้ดังนี้

ศูนย์ปฏิบัติการนครพนม	จำนวน ปอส. (คน)	จำนวน อสก. (คน)
อ.เมืองนครพนม	5	96
อ.ท่าอุเทน	9	180
อ.โพนสวรรค์	7	142
รวม	<u>21</u>	<u>418</u>
ศูนย์ปฏิบัติการบ้านแพง		
อ.ศรีสงคราม	8	164
อ.บ้านแพง	6	116
อ.นาหว้า	5	112
กิ่ง อ.นาทม	<u>3</u>	<u>58</u>
รวม	<u>22</u>	<u>450</u>
รวมทั้งสิ้น	<u>43</u>	<u>868</u>

การคัดเลือก ปอส. และ อสก. กระจายตามพื้นที่ ตามสายอาชีพ ตามเพศและวัย

บทที่ 4

กิจกรรมและผลการดำเนินงาน

1. งานรณรงค์เผยแพร่

งานรณรงค์เผยแพร่เน้นการมีสิทธิ มีเสียง มีส่วนของประชาชน ส่งเสริมการใช้สิทธิของประชาชน ในการเลือกตั้ง และช่วยเป็นหูเป็นตาให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริต ยุติธรรม

องค์กรกลางการเลือกตั้งซ่อม เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครพนม ได้ดำเนินงานดังนี้

1.1 จัดเวทีชาวบ้าน และกิจกรรมเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้ง อำเภอละ 1 ครั้ง ในช่วง 20 กรกฎาคม-5 สิงหาคม 2537 รวม 6 ครั้ง

1.2 การจัดหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ ศูนย์ละ 6 คน ในช่วงก่อนเลือกตั้ง 2 สัปดาห์

1.3 การเผยแพร่ผ่านสื่อย่อยต่าง ๆ ได้แก่ ผ้าโปสเตอร์ขนาด 1 เมตร ครบทุกหมู่บ้าน แผ่นพับ แผ่นปลิว สติกเกอร์ และผ่านทางสื่อมวลชนต่าง ๆ

1.4 มีการจัดทำเทปประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนให้ใช้สิทธิโดยกระจายเสียงตามหอกระจายข่าว ในหมู่บ้าน

1.5 การเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชน เช่น สถานีวิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น หนังสือพิมพ์- ส่วนกลาง และหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน

1.6 การแถลงข่าว เพื่อเผยแพร่กิจกรรมขององค์กรกลาง เป็นระยะ ๆ ผ่านสื่อมวลชนทั้งส่วนท้องถิ่น และส่วนกลาง โดยเฉพาะก่อนวันเลือกตั้ง 2 วัน มีนักข่าวจากส่วนกลางมาทำข่าวจำนวนมาก

1.7 การร่วมกับมูลนิธิสื่อสร้างสรรค์ จัดรายการถ่ายทอดสดทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ในรายการ มองต่างมุม เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2537 ที่ห้องพเยาว์ โรงแรมนครพนม ระหว่างเวลา 19.30-21.30 น. ผู้ร่วมรายการประกอบด้วยนายแพทย์ประสงค์ บุรณ์พงศ์ นายจาตุรนต์ ฉายแสง นายปาน พึ่งสุจริต และ นายศุภชัย โพธิ์สุ โดยมี ดร.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง เป็นผู้ดำเนินรายการ มีประชาชนจากสาขาอาชีพต่าง ๆ เข้าร่วมรายการและแสดงความคิดเห็นประมาณ 500 คน มีประเด็นที่น่าสนใจ เช่น

- กัญชากับนครพนม ผู้แทนราษฎรจะแก้ปัญหาอย่างไร
- ผู้แทนราษฎรที่เป็นคนต่างถิ่นกับคนท้องถิ่น ใครดีกว่ากัน
- ผู้สมัครทั้ง 2 พรรค ให้คำมั่นสัญญาได้หรือไม่ที่จะไม่ซื้อเสียง
- ถ้าได้เป็น สส. จะพัฒนาให้ชาวนครพนมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างไร

ฯลฯ

1.8 การรณรงค์ใหญ่โดยจัดการเดินรณรงค์ ในลักษณะเป็นขบวนถือป้ายเชิญชวน ร่วมกับหน่วยงานราชการจังหวัด ตลอดจนกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในเขตเมืองและที่ชุมชน

1.9 การเดินเยี่ยมเยียนชาวบ้านตามบ้าน ในหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน พร้อมนำ สส. 13 ชี้แจงแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้ตรวจสอบรายชื่อให้ถูกต้อง

1.10 การจัดพิมพ์แบบสำรวจผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง แจกจ่ายแก่ผู้อำนวยการประถมศึกษา และมัธยมศึกษา เพื่อให้นักเรียนส่งให้ผู้ปกครองกรอกแบบฟอร์ม โดยมุ่งหวังให้ผู้ปกครองสำรวจผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในครอบครัวของตนอย่างถูกต้อง

กิจกรรมรณรงค์ที่จัดขึ้นโดยศูนย์ปฏิบัติการที่ 1 อำเภอเมืองนครพนม

พื้นที่ดำเนินการ	การประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่	การรณรงค์ใหญ่	เวทีชาวบ้าน	ประชาสัมพันธ์หอกระจายข่าว
อ.เมืองนครพนม	2-6 ส.ค. 37	4-6 ส.ค. 37	-	ทุกหมู่บ้าน
อ.ท่าอุเทน	2-6 ส.ค. 37	4-6 ส.ค. 37	20 ก.ค. 37	ทุกหมู่บ้าน
อ.โพนสวรรค์	2-6 ส.ค. 37	4-6 ส.ค. 37	5 ส.ค. 37	ทุกหมู่บ้าน

กิจกรรมรณรงค์ที่จัดขึ้นโดยศูนย์ปฏิบัติการที่ 2 อำเภอบ้านแพง

พื้นที่ดำเนินการ	การประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่	การรณรงค์ใหญ่	เวทีชาวบ้าน	ประชาสัมพันธ์หอกระจายข่าว
อ.บ้านแพง	2-6 ส.ค. 37	4-6 ส.ค. 37	31 ก.ค. 37	ทุกหมู่บ้าน
อ.ศรีสงคราม	2-6 ส.ค. 37	4-6 ส.ค. 37	22 ก.ค. 37	ทุกหมู่บ้าน
อ.นาหว้า	2-6 ส.ค. 37	4-6 ส.ค. 37	21 ก.ค. 37	ทุกหมู่บ้าน

ผลการดำเนินงานรณรงค์และเผยแพร่

ในการดำเนินงานขององค์กรกลาง การเลือกตั้งซ่อมในครั้งนี้ นับว่าประสบความสำเร็จค่อนข้างมาก ประชาชนให้ความสนใจ มีความรู้และเข้าใจบทบาทของตนเองมากขึ้น นอกจากนี้ พรรคการเมืองได้ยังส่งบุคคลสำคัญของพรรคเปิดปราศรัย ในเขตเลือกตั้งที่ 1 ครอบคลุมอำเภอ ทำให้ประชาชนตื่นตัวมาก

2. งานสอดส่องดูแลการเลือกตั้ง

ภารกิจด้านการสอดส่องดูแลการเลือกตั้งเริ่มจากการจัดหาอาสาสมัคร การอบรม และการส่งอาสาสมัครลงปฏิบัติงานในพื้นที่ต่าง ๆ ทุกหมู่บ้าน ๆ ละ 2 คน การสอดส่องดูแลกระบวนการเลือกตั้งแบ่งเป็น 3 ช่วง คือ

- ก่อนวันเลือกตั้ง (เริ่มภายหลังการอบรม โดยประมาณ)
- วันเลือกตั้ง (วันที่ 7 สิงหาคม 2537)
- หลังเลือกตั้ง

การสอดส่องดูแลกระบวนการเลือกตั้ง ได้เน้นในด้านสถานการณ์และการละเมิดกฎหมายเลือกตั้งในการดำเนินงานเมื่อพบเห็นเหตุผิดปกติอาจทักท้วงด้วยวาจาอย่างสุภาพหรือเป็นลายลักษณ์อักษร ตลอดจนรายงานผลการสังเกตการณ์ตามแบบฟอร์ม

2.1 การสรรหาและอบรมขององค์กรกลางการเลือกตั้งซ่อมเขตเลือกตั้งที่ 1 จ.นครพนม

การสรรหาและอบรมผู้ประสานงานอาสาสมัครและอาสาสมัครองค์กรกลาง เป็นไปตามเป้าหมายและกำหนดการที่วางไว้ ทำให้มีระยะเวลาในการดำเนินงานประมาณ 2-3 สัปดาห์ก่อนการเลือกตั้ง ดังตารางกำหนดการอบรมต่อไปนี้

ผู้รับผิดชอบ	พื้นที่เป้าหมาย	วัน เดือน ปี	สถานที่อบรม	จำนวนคน
1. การอบรมผู้ประสานงานอาสาสมัคร (ปอส.)				
ศูนย์ปฏิบัติการที่ 1-2	เขตเลือกตั้งที่ 1	9-10 ก.ค. 2537	ร.ร.นครพนมวิทยาคม	43
2. การอบรมอาสาสมัครองค์กรกลาง (อสก.)				
ศูนย์ปฏิบัติการที่ 1	อ.เมืองนครพนม	24 ก.ค. 2537	ร.ร.นครพนมวิทยาคม	115
	อ.ท่าอุเทน	23 ก.ค. 2537	ร.ร.บ้านท่าอุเทน	178
	อ.โพนสวรรค์	18 ก.ค. 2537	ร.ร.บ้านโพนสวรรค์	140
ศูนย์ปฏิบัติการที่ 2	อ.บ้านแพง	24 ก.ค. 2537	ร.ร.บ้านแพงวิทยาคม	114
	อ.ศรีสงคราม	17 ก.ค. 2537	หอประชุม อ.ศรีสงคราม	156
	อ.นาหว้า	17 ก.ค. 2537	หอประชุม อ.นาหว้า	104
	กิ่ง อ.นาทม	16 ก.ค. 2537	หอประชุม กิ่ง อ.นาทม	56

จำนวนผู้ประสานงานอาสาสมัคร (ปอส.) และอาสาสมัคร (อสก.) จำแนกตามอำเภอ

ผู้รับผิดชอบ	พื้นที่เป้าหมาย	หน่วยเลือกตั้ง	หมู่บ้าน	ปอส.	อสก.
ศูนย์ปฏิบัติการที่ 1	อ.เมืองนครพนม	67	48	5	115
	อ.ท่าอุเทน	67	90	9	178
	อ.โพนสวรรค์	61	71	7	140
ศูนย์ปฏิบัติการที่ 2	อ.บ้านแพง	32	58	6	114
	อ.ศรีสงคราม	65	82	8	156
	อ.นาหว้า	40	56	5	104
	กิ่ง อ.นาทม	25	29	3	56
รวม		357	434	43	863

2.2 หน่วยเคลื่อนที่เร็ว

มีหน่วยเคลื่อนที่เร็วประจำศูนย์ปฏิบัติการ ศูนย์ละ 2 หน่วย ประกอบด้วยอนุกรรมการศูนย์ปฏิบัติการ ปอส. อสก. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ทนายความ และรถยนต์พร้อมวิทยุสื่อสาร เตรียมพร้อมตลอด 24 ชั่วโมง ในช่วงก่อนเลือกตั้ง 7 วัน

ผลการปฏิบัติการ

1. เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2537 ชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็ว อำเภอเมือง ได้รับแจ้งเหตุจากผู้ใหญ่บ้านภูเขาทอง ว่ามีหวัคะแนนจะไปแจกเงิน จึงได้ออกไปตรวจสอบ แต่ผู้ต้องสงสัยได้หลบหนีไปก่อน
2. เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2537 ชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็วที่ 1 อำเภอเมือง ได้รับแจ้งเหตุจากบ้านน้อยใต้ อำเภอเมือง ว่ามีหวัคะแนนกำลังแจกเงินซื้อเสียง ชุดปฏิบัติการจึงได้เข้าดำเนินการ แต่ผู้ต้องสงสัยหลบหนีไปก่อน แม้พระราชกรัได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
3. เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2537 ชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็ว อ.โพนสวรรค์ร่วมกับชุดตรวจเยี่ยมพบธนบัตรซื้อเสียงจากบ้านดอนยางทุ่งน้อย เป็นธนบัตรใบละ 50 บาท จำนวน 26 ใบ ได้จัดการส่งเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนมดำเนินการแล้ว
4. เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2537 เวลาประมาณ 18.30 น. ได้ยึดธนบัตรใบละ 50 บาท จำนวน 6 ใบ ที่บ้านหนองญาติ อำเภอเมือง โดยชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็วอำเภอเมือง

2.3 งานรับแจ้งเหตุ

ภารกิจที่เกี่ยวกับการรับแจ้งเหตุที่เกิดจากการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้ง ปอส. และอสก. สามารถแจ้งหรือรับแจ้งเหตุจากประชาชนโดยวิธีต่าง ๆ เช่น รับแจ้งทางโทรศัพท์ หรือรับแจ้งโดยตรง เมื่อมีการแจ้งเหตุจะต้องวิเคราะห์เหตุต่าง ๆ ว่ามีความน่าเชื่อถือเพียงใด มีพยานหลักฐาน พยานบุคคล เอกสาร วัตถุ สิ่งของ เพียงพอหรือไม่ สำหรับกรณีมีมูลได้มีการทำสำเนาพร้อมทั้งหลักฐาน พยานบุคคล เอกสาร วัตถุสิ่งของ เพียงพอหรือไม่ เพื่อส่งเรื่องให้องค์กรกลางจังหวัดดำเนินการต่อไป

ผลการดำเนินงานเกี่ยวกับงานรับแจ้งเหตุ

การแจ้งเหตุส่วนใหญ่จะเป็นรายงานพฤติการณ์การกระทำผิดและไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสามารถดำเนินการตามกฎหมายได้

สถิติการรับแจ้งเหตุในการเลือกตั้งซ่อม เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครพนม สรุปได้ดังนี้

แสดงการสรุปผลการรับแจ้งเหตุแยกตามอำเภอ

ศูนย์ปฏิบัติการ	พื้นที่เป้าหมาย	จำนวนครั้งที่แจ้ง	วิธีการแจ้ง			การแสดงตน	
			ด้วยโทรศัพท์	ด้วยตนเอง	อื่นๆ	ระบุชื่อ	ไม่ระบุชื่อ
ที่ 1	อ.เมืองนครพนม	11	10	1	-	8	3
	อ.ท่าอุเทน	4	3	-	1	3	1
	อ.โพนสวรรค์	9	9	-	-	9	-
	รวม	24	22	1	1	20	4
ที่ 2	อ.บ้านแพง	6	6	-	-	6	-
	อ.ศรีสงคราม	-	-	-	-	-	-
	อ.นาหว้า	2	2	-	-	2	-
	กิ่ง อ.นาทม	1	1	-	-	1	-
	รวม	9	9	-	-	9	-
	รวมทั้งสิ้น	33	31	1	1	29	4

สรุปการแจ้งเหตุ แยกตามพรรคที่ถูกร้องหา

ศูนย์ปฏิบัติการ	พื้นที่อำเภอ	พรรคความหวังใหม่	พรรคราชฎ	ไม่ระบุพรรค	รวม
ที่ 1	อ.เมืองนครพนม	(3)	(3)	(2)	8
	อ.ท่าอุเทน	(1)	(1)	(2)	4
	อ.โพนสวรรค์	(7)	-	-	7
ที่ 2	อ.บ้านแพง	-	(1)	-	1
	อ.ศรีสงคราม	-	-	-	-
	อ.นาหว้า	(2)	(2)	(1)	5
	กิ่ง อ.นาทม	(1)	-	-	1
	รวมทั้งสิ้น	14	7	5	26

สรุปการรับแจ้งเหตุ แยกตามผู้ที่ถูกกล่าวหา

ศูนย์ปฏิบัติการ	พื้นที่อำเภอ	ครู	ผู้ใหญ่บ้าน	ผ.ผู้ใหญ่บ้าน	กำนัน	ผู้สมัคร	จนท. ปกครอง	รวมทั้งสิ้น
ที่ 1	อ.เมือง	-	-	-	-	-	-	
	อ.ท่าอุเทน	-	-	-	-	-	1	1
	อ.โพนสวรรค์	1	1	-	-	-	-	2
	รวม	1	1	-	-	-	1	3
ที่ 2	อ.บ้านแพง	2	-	-	-	-	-	2
	อ.ศรีสงคราม	-	-	-	-	-	-	-
	อ.นาหว้า	-	-	-	-	-	-	-
	กิ่ง อ.นาทม	-	-	-	-	-	-	-
	รวม	2	-	-	-	-	-	2
	รวมทั้งสิ้น	3	1	-	-	-	1	5

สรุปเรื่องที่รับแจ้ง

เรื่องที่รับแจ้ง	จำนวนครั้ง
1. การกระทำผิดกฎหมายโดยผู้สมัคร/พรรคการเมือง	
- ใช้เงินโฆษณาเกิน 1 ล้านบาท	-
- สร้างซ่อมแซมส่งสารารณูปโภคหรือถาวรวัตถุหรือสัญญาว่าจะสร้าง ซ่อมแซม	-
- จัดเลี้ยงโดยผู้สมัครหรือตัวแทน	4
- จัดหรือมีส่วนร่วมในการจัดงานบุญและมหรสพ	3
- แจกสิ่งของหรือขายของราคาต่ำกว่าท้องตลาดผิดปกติ	1
- เล่นพนันในรูปแบบต่าง ๆ ที่จะมีผลในการลงคะแนน	1
- แจกเงินโดยตรงหรือผ่านตัวแทนหรือให้สัญญาว่าจะแจกเงิน	16
- ชื้อหรือรวบรวมบัตรประชาชนหรือบัตรเหลือง	-
- อื่น ๆ	3
2. รายงานสถานการณ์	
- หน่วยเลือกตั้งเตรียมการไม่ทัน	-
- มีรายชื่อผู้มีสิทธิในทะเบียนมากผิดปกติ	1
- มีการทุจริตในการใช้บัตรลงคะแนน	-
- กระบวนการเลือกตั้งไม่วางตัวเป็นกลาง	-
- มีการระดมและมีพาหนะนำคนมาลงคะแนนเป็นกลุ่ม	-
- ข้าราชการวางตัวไม่เป็นกลาง	2
- มีการหาเสียงในเขตปริมณฑล	-
- ปิดการลงคะแนนไม่ตรงเวลา	-
- มีการข่มขู่อาสาสมัคร	-
3. ขอความช่วยเหลือ	-
4. อื่น ๆ	2
รวม	33

ผลการดำเนินงานสอดส่องดูแลการเลือกตั้ง

จากการดำเนินงานของ ปอส. และ อสก. กล่าวได้ว่าองค์กรกลางได้มีส่วนในการสร้างเสริมความตระหนักและตื่นตัวในการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนเป็นอย่างมาก ผู้สมัครและหัวหน้าคะแนนไม่กล้าที่จะดำเนินการทุจริตในลักษณะที่เปิดเผยเหมือนเช่นในอดีตที่ผ่านมา การซื้อเสียงทำอย่างเป็นระบบและแยบยลมากยิ่งขึ้น มีความพร้อมที่จะซื้อเสียงทุกอำเภอ อสก. สามารถแจ้งเหตุการทำผิดกฎหมายเลือกตั้งได้พยานหลักฐานต่าง ๆ พอดีจะเอาผิดได้ แต่เมื่อแจ้งให้ฝ่ายบ้านเมืองก็ไม่สามารถดำเนินการอย่างไร ทำให้ผู้ปฏิบัติงานบางคนท้อถอย

สำหรับในวันเลือกตั้ง จากการดำเนินงานสอดส่องอย่างจริงจังของ อสก. ปรากฏว่าทุกหน่วยเลือกตั้งเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ไม่มีรายงานว่ามีการกระทำผิดใด ๆ เกิดขึ้น

3. การรายงานผลคะแนนเลือกตั้ง

องค์กรกลางจังหวัดได้จัดตั้งศูนย์รายงานผลคะแนนเลือกตั้ง โดยการติดตั้งศูนย์วิทยุในทุกอำเภอ และขอความร่วมมือใช้เครือข่ายวิทยุจากหน่วยงานราชการที่มีศูนย์วิทยุทุกแห่ง นอกเหนือจากการรายงานทางโทรศัพท์ จาก ปอส. และ อสก. พร้อมทั้งติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ในการป้อนข้อมูลเพื่อสามารถประมวลผลที่ได้รับในทันที โดยตั้งเป้าหมายที่จะทราบผลคะแนนเลือกตั้งภายในเวลา 19.00 น. ของวันเลือกตั้ง ปรากฏผลรายงานคะแนนเลือกตั้งอย่างไม่เป็นทางการเมื่อเวลา 18.53 น. ว่า นายแพทย์ประสงค์ บูรณ์พงศ์ ได้ 73,029 คะแนน (ผลที่เป็นทางการ 73,834 คะแนน ต่างกับองค์กรกลางอยู่ 805 คะแนน) นายศุภชัย โพธิ์สุ ได้ 42,081 คะแนน (ผลที่เป็นทางการ 41,416 คะแนน ต่างกับองค์กรกลางอยู่ 665 คะแนน) มีบัตรเสีย 2,527 ใบ (ผลที่เป็นทางการ เป็นบัตรเสีย 3,050 ใบ และไม่ลงคะแนน 1,220 ใบ ต่างกับองค์กรกลางอยู่ 1,743 ใบ) มีผู้มาใช้สิทธิ์เลือกตั้ง 117,637 คน คิดเป็นร้อยละ 68.55 (ผลที่เป็นทางการ 119,520 คน คิดเป็นร้อยละ 69.65 ต่างกับองค์กรกลางอยู่ 1,883 คน หรือร้อยละ 1.1)

4. การประสานงานด้านต่าง ๆ

4.1 การประสานงานภายใน

การประสานงานระหว่าง ปอส. กับ อสก. ส่วนใหญ่ดำเนินไปด้วยดี เนื่องจากเป็นคนในพื้นที่เดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน

การประสานงานระหว่างกรรมการดำเนินงาน อนุกรรมการศูนย์ปฏิบัติงานดำเนินไปด้วยดี ทั้งนี้ การประสานงานส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์

4.2 การประสานงานภายนอก

การประสานงานกับบุคคลภายนอก องค์กรกลางได้รับความร่วมมือด้วยดีจากทุกหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ปกครอง ที่ทำการชุมสายโทรศัพท์ เจ้าหน้าที่ตำรวจ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เป็นต้น

บทที่ 5

ปัญหาอุปสรรค

1. งานรณรงค์เผยแพร่

สื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในการรณรงค์เผยแพร่มีจำนวนจำกัด โดยเฉพาะโปสเตอร์ ป้ายผ้าประชาสัมพันธ์ สติกเกอร์ ทำให้ไม่สามารถทำการเผยแพร่ได้อย่างทั่วถึง การจัดเวทีชาวบ้านได้ผลในวงจำกัด เนื่องจากการเตรียมการยังไม่ดี ผู้พูดไม่สามารถจูงใจเรียกร้องความสนใจได้เท่าที่ควร

2. งานสอดคล้องดูแลการเลือกตั้ง

ปอส. และ อสก. มีความไม่มั่นใจในความปลอดภัยในการทำงานแจ้งเหตุ อีกทั้งความรู้ความสามารถของ อสก. มีจำกัด ส่งผลต่อรายงานการแจ้งเหตุมีจำนวนน้อยกว่าที่ควร ประกอบกับเมื่อมีการแจ้งเหตุ ก็ไม่สามารถดำเนินการติดตามอย่างได้ผล

3. การรับแจ้งเหตุ

1. การติดต่อประสานงานระหว่าง ปอส. อสก. ศูนย์ปฏิบัติการ แม้จะมีโทรศัพท์ เครื่องมือสื่อสารอื่น ๆ ในการติดต่อเมื่อเกิดเหตุทันที แต่กว่าที่จะไปถึงสถานที่เกิดเหตุต้องใช้เวลาพอสมควร ทำให้ผู้กระทำผิดหนีไปได้เสียก่อน

2. การขาดพยานหลักฐานเพียงพอ ที่จะใช้รวบรวมเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม

3. เมื่อมีพยานหลักฐานเพียงพอ ก็ไม่ได้รับความสนใจจากเจ้าหน้าที่บ้านเมืองในการติดตามสอบสวนเท่าที่ควร

4. อสก. ถูกข่มขู่ ตัวอย่างกรณีนายระวี ไชยวงศ์ อสก. ปฏิบัติหน้าที่บ้านดอนยาง-ทุ่งน้อย หมู่ที่ 2 ต.นาขมิ้น ถูกผู้ใหญ่บ้านข่มขู่ เนื่องจากรับแจ้งเหตุจากชาวบ้านว่ามีการซื้อขายเสียง จึงทำเรื่องเสนอองค์รกรกลางจังหวัดพร้อมรวบรวมเงินของกลางที่ชาวบ้านนำมาให้เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินการต่อไป

4. หน่วยเคลื่อนที่เร็ว

มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ โดยเฉพาะในช่วง 3 วันก่อนวันเลือกตั้ง ซึ่งมีการแจ้งเหตุเข้ามามากมาย หน่วยเคลื่อนที่เร็วมีไม่เพียงพอ จึงออกปฏิบัติการได้ไม่ทั่วถึง

5. การประสานงาน

1. การติดต่อเพื่อหาบุคคลมาเป็นผู้ประสานงานอาสาสมัคร และอาสาสมัครองค์กรกลางต้องใช้เวลาพอสมควรในการสรรหา ตลอดจนทำความเข้าใจอุดมการณ์ขององค์กรกลางกับบุคคลที่สนใจ จึงควรให้เวลาในการสรรหาคัดเลือกมากกว่านี้

2. ในการประสานงานในพื้นที่ที่ห่างไกลในตำบล อำเภอ แม้จะมีเครื่องมือสื่อสารก็ยังไม่เพียงพอในหลายที่ต้องใช้พาหนะในการเดินทางเป็นส่วนใหญ่ ประกอบกับการทำงานอยู่ในช่วงฤดูฝน จึงทำให้การประสานงานเป็นไปด้วยความลำบากอย่างยิ่ง

บทที่ 6

การสนับสนุนด้านต่าง ๆ

องค์กรกลางการเลือกตั้งซ่อม เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครพนม ได้รับความร่วมมือด้วยดีจากองค์กรหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

1. โรงเรียนนครพนมวิทยาคม อนุเคราะห์ให้ใช้สำนักงาน เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมเครื่องพิมพ์ สถานที่ประชุม รถยนต์ ฯลฯ
2. วิทยาลัยพยาบาลนครพนม วิทยาลัยเทคนิคนครพนม สำนักงานสามัญศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา ร.ร.ปิยะมหาราชาลัย ร.ร.เรณูนครวิทยานุกูล อนุเคราะห์ให้ยืมรถตู้ในการใช้งาน
3. ร้านเสียงทิพย์และโรงเรียนนครพนมคอมพิวเตอร์ อนุเคราะห์เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์เพื่อใช้ในการรับรายงานผลการเลือกตั้ง
4. บริษัท ศูนย์เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์นครพนม ให้ความอนุเคราะห์ในการออกแบบโปรแกรมรายงานผลการเลือกตั้งซ่อม
5. โรงแรมนครพนม อนุเคราะห์สถานที่ในการจัดรายการมอต่างมุม
6. สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี อนุเคราะห์ให้ยืมตัวพนักงานพิมพ์ดีด พร้อมเครื่องพิมพ์ดีด พนักงานขับรถ และรถยนต์ 1 คัน
7. การสื่อสารแห่งประเทศไทย และสื่อสารโทรคมนาคมนครพนมอนุเคราะห์ให้ยืมเครื่องโทรสาร 2 เครื่อง
8. องค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทย อนุเคราะห์การติดตั้งคู่สายโทรศัพท์ ที่ทำการศูนย์ปฏิบัติการจังหวัดนครพนม
9. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) อนุเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการผลิตเสื้อ T-Shirt จำนวน 1,000 ตัว
10. บริษัท การบินไทย จำกัด อนุเคราะห์ตั๋วเครื่องบินโดยสารภายในประเทศครึ่งราคา
11. บริษัทชินวัตรเพจจิง อนุเคราะห์ให้ยืมวิทยุติดตามตัว PHONELINK จำนวน 60 ตัว
12. เครื่องเจริญโภคภัณฑ์ อนุเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการพิมพ์คู่มือ อสก. จำนวน 1,200 เล่ม และแผ่นพับบัญญัติ 10 ประการ จำนวน 20,000 แผ่น
13. มูลนิธิสื่อสร้างสรรค์ ในการจัดรายการมอต่างมุม ว่าด้วยเรื่องการเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 1 จังหวัดนครพนม
14. งบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อใช้ในการดำเนินงานองค์กรกลางการเลือกตั้งซ่อม ในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครพนม รวมเป็นเงิน 1,271,600 บาท

บทที่ 7

สถิติการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535 จังหวัดนครพนมแบ่งเขตการเลือกตั้งออกเป็น 2 เขต มี ส.ส. 4 คน ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจังหวัด 297,470 คน ผู้มาใช้สิทธิ 227,812 คน คิดเป็นร้อยละ 76.58 บัตรเสียคิดเป็นร้อยละ 2.38 มาใช้สิทธิแต่ไม่ลงคะแนนคิดเป็นร้อยละ 1.34

ตารางแสดงสถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดนครพนม

ครั้งที่	วัน เดือน ปี ที่เลือกตั้ง	จำนวนผู้มี สิทธิเลือกตั้ง (คน)	ผู้ใช้สิทธิ		บัตรเสีย		หมายเหตุ
			จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (บัตร)	ร้อยละ	
1	15 พ.ย.2476	69,453	27,562	39.68	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	- เลือกตั้งทางอ้อมรวมเขต
2	7 พ.ย.2480	112,037	44,300	39.54	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	
3	12 พ.ย.2481	114,662	45,706	39.86	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	
4	6 ม.ค.2489	114,741	45,509	39.66	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	
5	29 ม.ค.2491	123,403	53,579	43.42	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	
6	26 ก.พ.2495	136,336	86,345	66.33	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	
7	26 ก.พ.2500	171,987	138,221	80.37	2,858	2.07	
8	15 ธ.ค.2500	171,081	111,178	64.99	2,314	2.08	
9	10 ก.พ.2512	244,995	155,343	63.41	10,450	6.73	
10	26 ม.ค.2518	306,370	184,502	60.22	22,576	12.24	
11	4 เม.ย.2519	297,055	188,723	63.53	10,099	5.35	
12	22 เม.ย.2522	310,453	195,607	63.01	9,212	4.71	
13	18 เม.ย.2526	238,575	169,324	70.97	8,182	4.83	
14	27 ก.ค.2529	253,474	194,233	76.63	7,494	3.86	
15	24 ก.ค.2531	253,129	211,982	83.74	5,970	2.82	
16	22 มี.ค.2535	317,544	228,958	72.10	6,710	2.98	
17	13 ก.ย.2535	297,470	227,812	76.58	5,353	2.38	

- หมายเหตุ**
- การเลือกตั้งที่มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งมากที่สุด คือการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2531 ผู้มาใช้สิทธิคิดเป็นร้อยละ 83.74
 - การเลือกตั้งที่มีผู้มาใช้สิทธิน้อยที่สุด คือการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2480 ผู้มาใช้สิทธิร้อยละ 39.54
 - การเลือกตั้งที่มีจำนวนบัตรเสียน้อยที่สุด คือการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2500 จำนวนบัตรเสีย 2,858 บัตร คิดเป็นร้อยละ 2.07
 - การเลือกตั้งที่มีจำนวนบัตรเสียมากที่สุด คือการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2518

สถิติการเลือกตั้งของเขตเลือกตั้งที่ 1

เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2535

ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 165,468 คน ใช้สิทธิเลือกตั้ง 116,343 คน คิดเป็นร้อยละ 70.31 ใช้สิทธิแต่ไม่ลงคะแนน 1,485 คน คิดเป็นร้อยละ 1.28 มีบัตรเสีย 3,603 บัตร คิดเป็นร้อยละ 3.09 จำนวนหน่วยเลือกตั้ง 328 หน่วย แยกได้ดังนี้

ตารางแสดงสถิติผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งในวันที่ 22 มีนาคม 2535 (เขต 1)

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ผู้มีสิทธิ	มาใช้สิทธิ	ร้อยละ	บัตรเสีย	ร้อยละ	จำนวนหน่วยเลือกตั้ง
เมือง (1)	36,638	22,767	62.14	441	1.93	64
ท่าอุเทน	26,001	18,760	72.15	589	3.14	64
โพนสวรรค์	21,681	17,134	79.02	691	4.03	58
นาหว้า	22,984	16,506	71.82	326	1.98	39
ศรีสงคราม	30,029	22,399	74.15	845	3.77	63
บ้านแพง	27,955	18,777	67.17	711	3.78	40
รวม	165,468	116,343	70.31	3,603	3.09	328

สถิติการเลือกตั้ง ส.ส.ของจังหวัด รวมทั้ง 2 เขต

เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2535

ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 317,544 คน มาใช้สิทธิ 228,968 คน คิดเป็นร้อยละ 72.10 มาใช้สิทธิแต่ไม่ลงคะแนน 3,741 คน คิดเป็นร้อยละ 1.67 บัตรเสีย 7,972 บัตร คิดเป็นร้อยละ 3.48 จำนวนหน่วยเลือกตั้ง 691 หน่วย แยกได้ดังนี้

ตารางแสดงสถิติผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งในวันที่ 22 มีนาคม 2535 ทั้ง 2 เขต

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ผู้มีสิทธิ	มาใช้สิทธิ	ร้อยละ	บัตรเสีย	ร้อยละ	จำนวนหน่วยเลือกตั้ง
เมือง (1)						
- เขต 1	36,638	22,767	62.14	441	1.93	64
- เขต 2	33,869	21,608	63.80	821	3.79	69
รวม	70,507	44,375	62.94	1,262	2.84	133
บ้านแพง	27,955	18,777	67.17	711	3.78	40
ท่าอุเทน	26,001	18,760	72.15	589	3.14	64
ศรีสงคราม	30,029	22,399	74.15	845	3.77	63
นาหว้า	22,984	16,506	71.82	326	1.98	39
โพนสวรรค์	21,681	17,134	79.02	691	4.03	58
ธาตุพนม	34,937	26,866	76.90	291	1.11	69
อ.นาแก	41,971	30,640	73.00	1,160	3.78	109
อ.เรณูนคร	21,008	16,533	78.65	273	1.65	62
อ.ปลาปาก	20,291	16,978	83.67	562	3.31	54
รวม	317,544	228,968	72.10	7,972	3.48	691

สถิติการเลือกตั้ง ของเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครพนม

เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535

ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง รวม 156,272 คน ใช้สิทธิเลือกตั้ง 116,252 คน คิดเป็นร้อยละ 74.39 ใช้สิทธิแต่ไม่ลงคะแนน 1,055 คน คิดเป็นร้อยละ 0.68 บัตรเสีย 3,036 บัตร คิดเป็นร้อยละ 2.61 แยกได้ดังนี้

ตารางแสดงสถิติผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งในวันที่ 13 กันยายน 2535 (เขต 1)

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ผู้มีสิทธิ	มาใช้สิทธิ	ร้อยละ	บัตรเสีย	ร้อยละ	จำนวนหน่วยเลือกตั้ง
เมือง (1)	33,074	23,222	70.21	410	1.77	65
ท่าอุเทน	25,820	18,992	73.56	499	2.63	66
โพนสวรรค์	21,583	16,882	78.22	622	3.68	61
นาหว้า	21,995	16,898	76.83	339	2.02	39
ศรีสงคราม	28,726	22,141	77.08	643	2.92	65
บ้านแพง	14,543	12,054	82.89	399	2.81	29
กิ่ง อ.นาทม	10,531	6,063	57.57	184	3.06	22
รวม	156,272	116,252	74.39	3,036	2.61	347

สถิติการเลือกตั้ง ส.ส. ของจังหวัดนครพนม รวมทั้ง 2 เขต

เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535

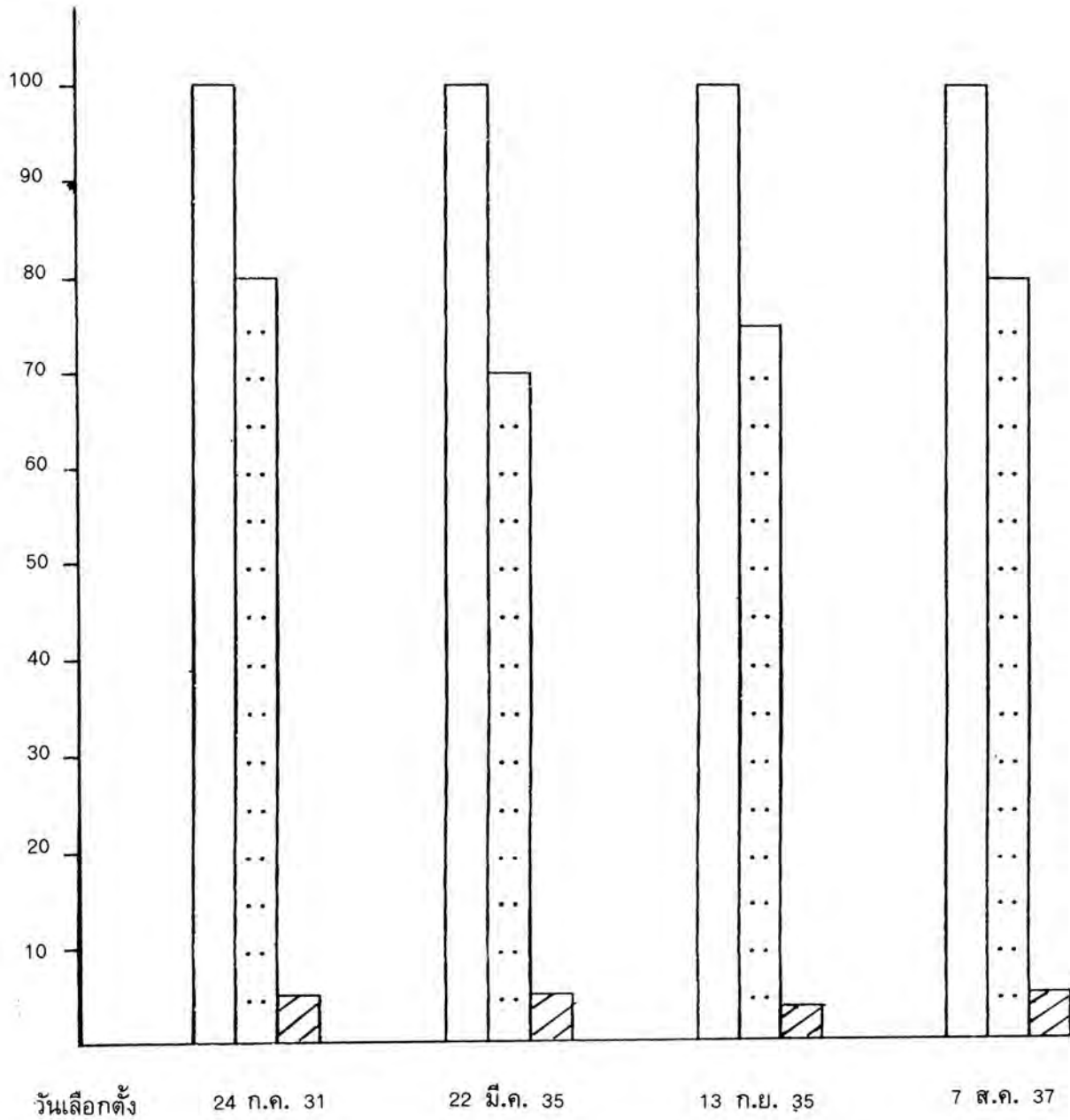
ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 297,470 คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 227,812 คน คิดเป็นร้อยละ 76.58 มาใช้สิทธิแต่ไม่ลงคะแนน 3,044 คน คิดเป็นร้อยละ 1.34 บัตรเสีย 5,353 บัตร คิดเป็นร้อยละ 2.38 จำนวนหน่วยเลือกตั้ง 718 หน่วย แยกได้ดังนี้

ตารางแสดงสถิติผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งในวันที่ 13 กันยายน 2535 ทั้ง 2 เขต

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ผู้มีสิทธิ	มาใช้สิทธิ	ร้อยละ	บัตรเสีย	ร้อยละ	จำนวนหน่วยเลือกตั้ง
อ.เมือง						
- เขต 1	33,074	23,222	70.21	410	1.77	65
- เขต 2	26,185	20,759	79.28	513	2.52	70
อ.บ้านแพง	14,543	12,054	82.89	339	2.84	29
อ.ท่าอุเทน	25,820	18,992	73.56	499	2.63	66
อ.ศรีสงคราม	28,726	22,141	77.08	643	2.92	65
อ.นาหว้า	21,995	16,898	76.83	339	2.02	39
อ.โพนสวรรค์	21,583	16,882	78.22	622	3.68	61
อ.ธาตุพนม	31,940	26,627	83.37	219	0.84	72
อ.นาแก	42,715	31,290	73.25	907	2.96	110
อ.เรณูนคร	21,087	16,581	78.63	255	1.56	62
อ.ปลาปาก	19,271	16,303	84.60	423	2.68	57
กิ่ง อ.นาทม	10,531	6,063	57.57	184	3.06	22
รวม	297,470	227,812	76.58	5,353	2.38	718

ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535 พันตรี ปรีดา นิสสัยเจริญ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม ได้รับเลือกให้เป็นผู้มีผลงานบริหารงานเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดีเด่น ระดับจังหวัดรางวัลที่ 2 ประเภทผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ตั้งแต่ 200,001-400,000 คน กลุ่มผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งร้อยละ 70-79

กราฟแสดงจำนวนราษฎร ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 1 และมาใช้สิทธิเลือกตั้ง, บัตรเสีย

- ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
- ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง
- บัตรเสีย

ข้อมูลเปรียบเทียบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดนครพนม เขตเลือกตั้งที่ 1

ตารางเปรียบเทียบการเลือกตั้ง ส.ส.นครพนม เขต 1

ที่	ข้อมูล	พ.ศ.2531	พ.ศ.2535	พ.ศ.2535	พ.ศ.2537
1.	วันเลือกตั้ง	24 ก.ค. 31	22 มี.ค. 35	13 ก.ย. 35	7 ส.ค. 37
2.	จำนวนอำเภอ/กิ่งอำเภอ	6	6	6/1	6/1
3.	จำนวนหน่วยเลือกตั้ง	219	328	347	357
4.	จำนวนราษฎร	323,821	324,889	324,889	332,260
5.	จำนวนผู้มีสิทธิ	130,126	165,468	156,272	171,585
6.	จำนวนผู้มาใช้สิทธิคิดเป็นร้อยละ	83.74	70.31	74.39	69.65
7.	จำนวนบัตรเสียคิดเป็นร้อยละ	2.82	3.09	2.61	2.55

ผลการเลือกตั้งในการเลือกตั้ง 3 ครั้งที่ผ่านมาเป็นดังนี้

ข้อมูล ส.ส. นครพนม เขต 1 ปี 2531, 2535/1 2535/2			
อันดับ	ชื่อ	พรรค	คะแนน
<u>24 ก.ค. 31</u>			
1	น.พ.ประสงค์ บูรณ์พงศ์	ชาติไทย	47,581
2	พลเอกมานะ รัตนโกเศศ	ราษฎร	31,144
<u>22 มี.ค. 35</u>			
1	น.พ.ประสงค์ บูรณ์พงศ์	ความหวังใหม่	54,880
2	พลเอกมานะ รัตนโกเศศ	ราษฎร	39,525
<u>13 ก.ย. 35</u>			
1	นายทนง ศิริปรีชาพงษ์	ชาติไทย	56,804
2	นายมานะ คูสกุล	ชาติพัฒนา	41,797

บทที่ 8 ผลการเลือกตั้ง

ข้อมูลตัวเลขของการเลือกตั้งซ่อมในเขตเลือกตั้ง 1 จังหวัดนครพนม เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2537 มีดังนี้

ตารางข้อมูลเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครพนม เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2537

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ระยะทาง จาก จว.	จำนวนประชากร 31/12/36	ผู้มีสิทธิ 1/1/37	หน่วยเลือกตั้ง		
						ถาวร	ประจำ	รวม
เมือง (1)	7	48	-	70,187	32,546	64	-	64
ท่าอุเทน	8	90	27	52,596	26,576	67	-	67
โพนสวรรค์	7	71	42	48,475	21,282	61	-	61
นาหว้า	6	56	95	45,330	21,728	40	-	40
ศรีสงคราม	9	82	68	61,273	30,573	62	3	65
บ้านแพง	5	58	92	33,572	14,666	32	-	32
กิ่ง อ.นาทม	3	29	93	20,827	11,660	25	-	25
รวม	45	443	-	332,260	159,031	351	3	357

ตารางจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขต 1 จังหวัดนครพนม

ที่	อำเภอ กิ่งอำเภอ	ประชากร			ผู้มีสิทธิ (30/7/37)			จำนวน หน่วยเลือกตั้ง
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
1.	เมืองนครพนม	34,585	35,602	70,187	18,689	19,363	38,052	67
2.	ท่าอุเทน	26,095	26,501	52,596	13,035	14,228	27,263	67
3.	โพนสวรรค์	24,061	24,414	48,475	9,965	10,827	20,792	61
4.	ศรีสงคราม	30,564	30,709	61,273	16,881	17,442	34,323	65
5.	นาหว้า	22,404	22,926	45,330	12,106	12,770	24,876	40
6.	บ้านแพง	16,890	16,682	33,572	7,218	7,808	15,026	32
7.	กิ่ง อ.นาทม	10,534	10,293	20,827	5,672	5,581	11,253	25
	รวม	165,133	167,127	332,260	83,566	88,019	171,585	357

การเลือกตั้งซ่อมในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครพนม เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2537 ปรากฏผลดังต่อไปนี้

อำเภอ	นายแพทย์ประสงค์ บูรณ์พงศ์	นายศุภชัย โพธิ์สุ	บัตรเสีย	ผู้ใช้สิทธิ์
อ.เมืองนครพนม	18,973	4,001	479	23,690
อ.ท่าอุเทน	12,541	5,775	549	19,083
อ.โพนสวรรค์	10,261	6,021	513	17,017
อ.นาหว้า	10,217	6,900	351	17,606
อ.ศรีสงคราม	11,206	10,965	555	22,914
อ.บ้านแพง	7,198	4,115	421	11,860
กิ่ง อ.นาทม	3,438	3,639	182	7,350
รวม	73,834	41,416	3,050	119,520
เปอร์เซ็นต์	61.77%	34.65%	2.55%	69.65%

อำเภอ	ผู้มีสิทธิ์	ผู้ใช้สิทธิ์	ร้อยละ	ไม่ลงคะแนน	ร้อยละ	บัตรเสีย	ร้อยละ
อ.เมืองนครพนม	38,052	23,690	62.26	237	1.00	479	2.02
อ.ท่าอุเทน	27,263	19,083	70.00	218	1.14	549	2.88
อ.โพนสวรรค์	20,792	17,017	81.84	222	1.30	513	3.01
อ.นาหว้า	24,876	17,606	70.78	138	0.78	351	1.99
อ.ศรีสงคราม	34,323	22,914	66.76	188	0.82	555	2.42
อ.บ้านแพง	15,026	11,860	78.93	126	1.06	421	3.55
กิ่ง อ.นาทม	11,253	7,350	65.32	91	1.24	182	2.48
รวม	171,585	119,520	69.65	1,220	1.02	3,050	2.55

หมายเหตุ ที่มากรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

บทที่ 9

การประเมินผลการทำงาน

องค์กรกลางการเลือกตั้งซ่อมจังหวัดนครพนม ได้ทำการประเมินผลการทำงานขององค์กรกลางใน 4 ส่วน คือ การประเมินผลการทำงานภายในองค์กร จากการศึกษาวิจัยโดยการสำรวจความคิดเห็นของอาสาสมัคร องค์กรกลางการเลือกตั้ง และการสัมมนาประเมินผล การประเมินผลการทำงานภายนอกจากการศึกษาวิจัย โดยการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในเขตเลือกตั้ง โดยให้อาสาสมัครใช้แบบสอบถามออกสัมภาษณ์ และการเผยแพร่แบบสอบถาม “เยาวชน-ประชาร่วมสังเกต” โดยให้ประชาชนกรอกแบบสอบถามแล้วส่งกลับมาที่องค์กรกลางการเลือกตั้ง บ้านมนังคศิลา

1. การสัมมนาประเมินผล

การสัมมนาประเมินผลองค์กรกลางการเลือกตั้งซ่อมจังหวัดนครพนม มีขึ้นเมื่อวันที่ 3 กันยายน 2537 ที่ห้องประชุมหาดทรายทองรีสอร์ท หาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี ผู้เข้าร่วมประกอบด้วยกรรมการ อนุกรรมการ และผู้ประสานงานอาสาสมัคร รวมทั้งสิ้น 36 คน โดยมีนายเกษม สุวรรณกุล เป็นประธาน มีข้อสรุปการสัมมนาดังนี้

ด้านการทำงาน

1. สื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในการรณรงค์ควรมีการสำรวจประเมินดูว่าสื่อชนิดใดที่สามารถนำมาใช้ได้ ผลในการจูงใจให้คนมาเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุเมื่อพบเห็นพฤติกรรมที่สงสัยว่าจะผิดกฎหมาย
2. การจัดเวทีชาวบ้าน องค์กรกลางควรเป็นผู้พูดเชิญชวน น่าจะเป็นประโยชน์มากกว่าจะให้พนักงานเมืองพูด
3. ในคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งองค์กรกลาง ควรระบุอย่างชัดเจนให้หน่วยงานที่มีภาระหน้าที่เกี่ยวข้องกับองค์กรกลาง เช่น กรมตำรวจ จัดสรรหน่วยกำลังพล หรือให้เจ้าหน้าที่จากกองปราบปรามมาสนับสนุนงานองค์กรกลาง เมื่อมีเหตุเกิดขึ้นสามารถดำเนินการเข้าจับกุมได้ทันที โดยไม่ต้องคอยคำสั่งจากผู้ว่าฯ วิธีการนี้จะทำให้การดำเนินการเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว เป็นต้น
4. การรับสมัครอาสาสมัคร จากประสบการณ์ที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งใช้วิธีเปิดรับสมัครทั่วไป มักได้คนที่ไม่รู้จักรัก เมื่อเปรียบเทียบกับนครพนม ซึ่งใช้วิธีเชิญมาร่วมได้ผลดีกว่ามาก
5. กรณีแจ้งเหตุที่บ้านหนองหญ้า เป็นตัวอย่างการแจกเงินที่เกิดขึ้นจริงแต่ไม่สามารถดำเนินการอะไรได้ ทั้ง ๆ ที่ ปอส. อสท. ทำงานอย่างเข้มแข็ง ต่างกับเมื่อครั้งองค์กรกลาง 2 ซึ่งประธานองค์กรกลางเป็นรองนายกรัฐมนตรี และมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีความเป็นกลาง ทำให้สามารถทำงานได้ผลมากกว่า ดังนั้นจึงควรหากลไกที่เหมาะสมมาเสริมให้องค์กรกลางสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
6. ควรมีการจัดทำแผนผังรายละเอียดขั้นตอนการทำงาน เพื่อให้ง่ายและสะดวกแก่การติดตามผล
7. เพื่อแก้ปัญหาเบียดเบียน เบียดประชุม ค่าเดินทาง ควรสนับสนุนให้อนุกรรมการมาจาก ปอส.

การประเมินผลโดยรวม

1. ปอส. อสก. มีความพร้อมเพียง มีความตั้งใจการทำงานอย่างดีในการทำงานรณรงค์ และสอดส่องดูแลการเลือกตั้ง มีข้อน่าสังเกตว่าคนในพื้นที่จะมีเงื่อนไขที่ดีกว่าในการทำงาน อสก. ที่เป็นชาวบ้านจะทำงานได้ดีกว่า อสก. ที่เป็นข้าราชการ ตัวอย่างที่เห็นคือรายงานการแจ้งเหตุจะมาจาก อสก. ที่เป็นชาวบ้านมากกว่า
2. มีความร่วมมืออย่างดีจากส่วนต่าง ๆ เช่น ครู ทนาย นักธุรกิจ ข้าราชการ สื่อมวลชน ผู้สื่อข่าวท้องถิ่น ตลอดจนโทรทัศน์ช่อง 11 รายการมองต่างมุม คอมพิวเตอร์ วิทยุอาสาสมัคร เป็นต้น
3. จากการสำรวจความเห็น ปอส. และ อสก. เพื่อประเมินผลการทำงานภายใน ด้วยการให้ ปอส. และ อสก. ให้คะแนนการทำงานด้านต่าง ๆ ภายหลังเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมนั้น ๆ แล้ว จากการประมวลผลปรากฏผลว่า ปอส. และ อสก. ให้คะแนนการทำงานองค์กรกลางเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี คือ 3.8 จากคะแนนเต็ม 5
4. ในส่วนงานรณรงค์เผยแพร่ กิจกรรมหอกระจายข่าว เวทีชาวบ้าน ควรมีการปรับปรุงผู้พูดให้น่าสนใจมากขึ้น การเดินตามบ้านของ อสก. อสก. ควรได้รับ สส. 13 เพื่อใช้ในการพูดคุยกับผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง แต่เนิ่น ๆ
5. ในส่วนงานสอดส่องดูแลการเลือกตั้ง มีการแจ้งเหตุเข้ามาเพียง 33 ราย ซึ่งถือว่าไม่มากเท่าที่ควร อีกทั้งยังมีปัญหาที่ไม่สามารถดำเนินการติดตามอย่างกรณีที่ได้รับแจ้งอย่างได้ผล แม้จะมีหลักฐานพอสมควร ตัวอย่างกรณีโพนสวรรค์ บ้านหนองหญ้า เป็นต้น
6. การรายงานผลคะแนนเลือกตั้งได้ผลดี สามารถทราบผลคะแนนเลือกตั้งภายในสามชั่วโมงครึ่ง (18.53 น.) หลังการปิดเวลาลงคะแนนเร็วกว่าทางการ ซึ่งประกาศผลตอน 23.00 น.

ข้อสรุปต่อผลกระทบจากการทำงานองค์กรกลางเลือกตั้งซ่อม

1. มีส่วนในการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้สมัคร ในการออกปราศรัยชี้แจงนโยบายมากกว่าที่ผ่านมา
2. การจัดตั้งหัวคะแนนมีความซับซ้อนและรายละเอียดมากขึ้น
3. ในส่วนพฤติกรรมของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง สามารถกระตุ้นให้ผู้มาลงคะแนนถึง 70% ทั้ง ๆ ที่เป็นช่วงฤดูฝน
4. การตัดสินใจเลือกของผู้ใช้สิทธิ มีการใช้ดุลยพินิจจากการฟังการปราศรัยของผู้สมัครมากขึ้น เห็นได้จากรายการมองต่างมุม ที่มีผู้ร่วมรายการตั้งประเด็นคำถามสำคัญ ๆ หลายประเด็น
5. ผู้ใช้สิทธิมีทัศนคติ “รับเงินก็ได้ แต่ไม่จำเป็นต้องเลือกคนที่ให้”

ข้อเสนอแนะ

1. ในอนาคต ควรมีองค์กรกลางทำงานต่อเนื่อง เพื่อเตรียมงานในด้านการพัฒนาระบบงานแจ้งเหตุ การปลูกฝังความคิดประชาธิปไตยโดยเฉพาะในระดับเยาวชน การทำงานดูแลการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น นอกจากนี้ควรพยายามรักษาบทบาทขององค์กรกลางให้มีความเป็นอาสาสมัคร และมีลักษณะงานที่เสริมความเข้มแข็งขององค์กรกลางในท้องถิ่น ควรมีองค์กรกลางระดับอำเภอ ส่วนจังหวัดควรเตรียมบุคลากรที่สามารถเป็นหลักในระดับอำเภอ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเลือกตั้งในอนาคต
2. องค์กรกลางการเลือกตั้งถาวร ควรมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลการเลือกตั้ง สจ. สท. กำหนดผู้ใหญ่บ้าน ด้วย
3. ควรมีการจัดตั้งกระทรวงสหการปกครองแห่งชาติ โดยให้ผู้ใหญ่บ้าน กำหนด ขึ้นอยู่กับกระทรวงนี้ เพื่อเป็นการพัฒนาการปกครองท้องถิ่น
4. ควรจะมีการประเมินผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง และผู้สมัครรับเลือกตั้ง

5. ระบบการเลือกตั้งโดยตรง

- ควรมีองค์กรอิสระหรือมีคณะกรรมการ สำนักงานดำเนินการจัดการเลือกตั้ง
- แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ เช่น สส. ควรมีเขตละ 1 คน ผู้มีอายุครบ 18 ปี ควรมีสภ�ิทธิในการเลือกตั้ง เป็นต้น

6. ถึงแม้ว่าจะไม่มีคำสั่งแต่งตั้งหรือแก้ไขรัฐธรรมนูญให้ม้องค์กรกลางถาวร ควรรักษาลักษณะการรวมกลุ่มที่มีอยู่ โดยร่วมมือกับคณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย (คพป.) หรือการจัดกิจกรรมร่วมกัน เช่น การจัดสัมมนาเพื่อศึกษาหาหรือวางแผนร่วมกัน รูปแบบการสอดส่องดูแลการเลือกตั้งระดับประเทศ ควรปรับปรุงอย่างไร

7. การจัดประชุมตัวแทนองค์กรกลางไม่เป็นทางการระดับประเทศ เพื่อเตรียมการในเรื่องการหาอาสาสมัคร การเตรียมการจัดระบบต่าง ๆ เช่น การแจ้งเหตุเพื่อเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาล่วงหน้า เป็นต้น

2. การตอบรับแบบสอบถาม “เยาวชน-ประชาร่วมสังเกต”

ในการเลือกตั้งซ่อม เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2537 องค์กรกลางการเลือกตั้งได้มอบหมายให้อาสาสมัครองค์กรกลางแจกแผ่นพับ “เยาวชน-ประชาร่วมสังเกต” ไปตามโรงเรียนและสถานศึกษาต่าง ๆ ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ก่อนการเลือกตั้ง เพื่อให้นักเรียนนักศึกษา ตลอดจนผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง แผ่นพับดังกล่าวได้เชิญชวนให้ร่วมสังเกตการณ์การเลือกตั้ง พร้อมทั้งรายงานให้องค์กรกลางทราบโดยการกรอกแบบสอบถามในแผ่นพับ แล้วฉีกแบบสอบถามจากแผ่นพับส่งไปรษณีย์กลับมาที่องค์กรกลาง

จากการส่งแบบรายงาน เยาวชน-ประชาร่วมสังเกต กลับมาที่องค์กรกลางบ้านมนังคศิลา มีผู้ส่งแบบรายงานกลับมา 437 ราย มีเสียเนื่องจากไม่ได้กรอกแบบสอบถาม 7 ราย จึงประมวลผลแบบรายงานได้รวม 430 ราย โดยจำแนกได้ ดังนี้

ประเด็น	มี %	ไม่มี %	ไม่ตอบ %
ร้อยละของการพบเห็นวิธีการหาเสียงและการทุจริตการเลือกตั้ง			
ก่อนการเลือกตั้ง			
1. นักการเมืองมาปราศรัยชี้แจงนโยบาย	398 (92.55)	26 (06.04)	6 (01.39)
2. ท่านเห็นหวัคະແນนຂໍ້ເສີຍ	66 (15.34)	356 (82.79)	8 (01.86)
3. ท่านเห็นหวัคະແນนຈັດເລີຍ ແຈກຂອງ	48 (11.16)	372 (86.51)	10 (02.52)
4. ท่านเห็นเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือผู้สมัคร	20 (04.65)	402 (93.48)	8 (01.86)
5. ท่านเห็นการกระทำทุจริตอื่น ๆ	15 (03.48)	44 (10.23)	371 (86.27)
หลังการเลือกตั้ง			
6. ท่านเห็นหวัคະແນນຂນຄນມາລงຄະແນນ	32 (07.44)	384 (89.30)	14 (03.25)
7. ท่านเห็นการเวียนเทียนหรือการทุจริตลงบัตร	6 (01.39)	402 (93.48)	22 (05.11)
8. ท่านเห็นการทุจริตในการนับคะแนน	17 (03.95)	390 (90.67)	23 (05.34)
9. ท่านเห็นการทุจริตอื่น ๆ	12 (02.79)	41 (09.53)	377 (87.67)
ร้อยละของผู้รายงานเยาวชน-ประชาร่วมสังเกตที่เห็นว่าควรมีองค์กรกลางการเลือกตั้ง			
10. ท่านเห็นว่าควรมีองค์กรกลางหรือไม่	396 (92.09)	27 (06.27)	7 (01.62)

3. การสำรวจความคิดเห็นอาสาสมัครองค์กรกลาง (อสก.) ต่อการทำงานขององค์กรกลางการเลือกตั้ง

ในระหว่างการทำงานขององค์กรกลางในการดูแลการเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขต 1 จังหวัดนครพนม ได้มีการสำรวจข้อมูลและความคิดเห็นของอาสาสมัครองค์กรกลาง (อสก.) ที่ปฏิบัติงานในการเลือกตั้งดังกล่าว ในระหว่างวันที่ 4-5 กันยายน 2537 โดยสุ่มตัวอย่างจำนวน 575 คน แบ่งเป็น อสก. ประจำอำเภอเมือง 26 คน ทำอู่แทน 126 คน ศรีสงคราม 146 คน บ้านแพง 90 คน นาหว้า 21 คน โพนสวรรค์ 119 คน และกิ่งอำเภอนาทม 47 คน ผลจากการสำรวจพอสรุปได้ว่า

3.1 ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อสก.

อสก. ส่วนใหญ่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองดี ทั้งนี้จากข้อมูลที่พบ อสก. ร้อยละ 94.6 ทราบว่าตนเองจะต้องทำหน้าที่สังเกตการณ์ก่อนวันเลือกตั้ง ร้อยละ 91.5 ทราบว่า ตนเองจะต้องทำหน้าที่รณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นอกจากนี้ อสก. ส่วนใหญ่ยังประเมินตนเองเข้าใจบทบาทหน้าที่ของ อสก. ชัดเจนดี ร้อยละ 60.0 ส่วนที่ไม่เข้าใจบทบาทของตนเองนั้นมีเพียง ร้อยละ 0.5 และจากความเข้าใจในเหตุผลของการเขียนรายงานการสังเกตการณ์ในหน่วยเลือกตั้ง (อสก.2) ส่วนใหญ่ระบุได้อย่างสอดคล้องกับเหตุผลที่เหมาะสมก็คือส่วนใหญ่เห็นว่า รายงาน อสก.2 ทำเพื่อรายงานการทำผิดกฎหมายเลือกตั้ง และเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินการทางกฎหมายตามลำดับ รวมแล้วประมาณร้อยละ 77.9

เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในกฎหมายเลือกตั้ง อสก. ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลางคือ ร้อยละ 61.9 รองลงมาได้แก่มีความเข้าใจมากร้อยละ 25.4 ส่วนที่เข้าใจน้อยมีเพียงร้อยละ 7.3 สำหรับแหล่งข้อมูลที่ทำให้ อสก. เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองได้มากที่สุด ได้แก่ การเข้าอบรม อสก. ก่อนการปฏิบัติงาน มีร้อยละ 59.3 รองลงมาได้แก่จากการอ่านคู่มือ อสก. มีร้อยละ 29.6 อนึ่ง เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างการสำรวจ อสก. ในการเลือกตั้งซ่อม ส.ส. เขต 1 จังหวัดนครพนมกับการสำรวจ อสก. ในการเลือกตั้งซ่อม ส.ส. เขต 2 จังหวัดศรีสะเกษ (วันที่ 22 สิงหาคม 2536) ที่ผ่านมา ปรากฏว่า อสก.จังหวัดนครพนม อสก.ของจังหวัดศรีสะเกษ มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทในระดับที่ชัดเจนใกล้เคียงกัน กล่าวคือ อสก. ของจังหวัดนครพนม มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ชัดเจนดี ร้อยละ 61.7 และ อสก. ของจังหวัดศรีสะเกษ มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ชัดเจนดี ร้อยละ 68.6

เหตุผลสำคัญที่จะต้องให้ความสนใจในการสร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อสก. ให้กับ อสก. นอกเหนือไปจากเพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ อสก. โดยตรงแล้ว ความรู้ความเข้าใจในบทบาทของ อสก. ยังมีผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน และยังมีผลต่อการตัดสินใจที่จะเข้าร่วมงานกับองค์กรกลางต่อไปในอนาคตอีกด้วย

3.2 ปัญหาอุปสรรคในการทำงาน

3.2.1 ปัญหาอุปสรรคในการรณรงค์ในพื้นที่ก่อนการเลือกตั้งและการแจ้งเหตุในวันเลือกตั้ง

ในการปฏิบัติงานของ อสก. ในการดูแลการเลือกตั้งครั้งนี้ กล่าวได้ว่า อสก. มีปัญหาในการรณรงค์ในพื้นที่ประมาณ ร้อยละ 12.2 และสาเหตุของปัญหาในการรณรงค์ส่วนใหญ่มาจากหวัคະແນของนักการเมือง รองลงมาได้แก่ จากเจ้าหน้าที่ของรัฐ จากผู้นำในหมู่บ้าน ตามลำดับ ส่วนปัญหาอุปสรรคในการ

แจ้งเหตุวันเลือกตั้งมีประมาณร้อยละ 9.0 นอกจากนี้ในการศึกษาครั้งนี้ยังพบว่า ประสบการณ์ในการทำงานกับองค์กรกลางมาก่อน (การเคย-ไม่เคย ทำงานมาก่อน) ไม่มีผลต่อปัญหาอุปสรรคในการรณรงค์ในพื้นที่ ดังนั้นกล่าวได้ว่าปัญหาอุปสรรคในการรณรงค์ในการเลือกตั้งที่เกิดขึ้นนี้น่าจะมาจากปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก (เช่น พฤติกรรมของหัวหน้าคณะ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้นำในหมู่บ้าน เป็นต้น) มากกว่าปัจจัยหรือข้อจำกัด (การขาดประสบการณ์) ของ อสก. เอง

3.2.2 การประสานงานระหว่าง อสก. กับผู้ปฏิบัติงานส่วนอื่นในองค์กรกลาง พบว่าโดยรวมแล้ว อสก. ได้รับความสะดวกในการติดต่อประสานกับ ปอส. ในระดับปานกลางค่อนข้างดี ดังจะเห็นได้จาก อสก. ที่ได้รับความสะดวกน้อยในการประสานงานกับ ปอส. มีเพียงร้อยละ 4.5 นอกจากนี้ยังพบว่า ประสบการณ์ในการทำงานกับองค์กรกลางมาก่อน (อสก. ที่เคยหรือไม่เคยทำงานกับองค์กรกลางมาก่อน) มีความสะดวกในการประสานงานกับ ปอส. ไม่แตกต่างกัน

ถ้าหากจะเปรียบเทียบกันระหว่างปัญหาอุปสรรคในการทำงานของ อสก. จังหวัดนครพนมกับ อสก. ของจังหวัดศรีสะเกษ (การเลือกตั้งซ่อม ส.ส. เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2536) แล้ว ปริมาณปัญหาในการทำงานภายนอกจะใกล้เคียงกัน ยกตัวอย่างเช่น ปัญหาอุปสรรคในการรณรงค์เลือกตั้ง อสก. จังหวัดนครพนมมีปัญหาร้อยละ 12.2 อสก. จังหวัดศรีสะเกษมีปัญหาร้อยละ 27.0 ปัญหาในการแจ้งเหตุในวันเลือกตั้ง อสก. จังหวัดนครพนมมีร้อยละ 9.0 อสก. จังหวัดศรีสะเกษมีร้อยละ 17.8 เป็นต้น ในส่วนของการประสานงานภายในจังหวัดนครพนมค่อนข้างจะดีกว่า ยกตัวอย่างเช่น ความสะดวกในการประสานงานระหว่าง อสก. กับ ปอส. จังหวัดนครพนมมีความสะดวกมากร้อยละ 55.10 จังหวัดศรีสะเกษ มีความสะดวกมากร้อยละ 46.8

3.3 การรับรู้ปัญหาการทำผิดกฎหมายเลือกตั้ง

อสก. รับรู้การทำผิดกฎหมายเลือกตั้งประมาณร้อยละ 32.5 (ซึ่งค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับการรับรู้ปัญหาการทำผิดกฎหมายเลือกตั้งของ อสก. จังหวัดศรีสะเกษ ที่มีถึงร้อยละ 48.4) แต่ อสก. ไม่ระบุลักษณะของการทำผิดกฎหมายเลือกตั้งมา

3.4 การประเมินประสิทธิภาพการทำงานขององค์กรกลาง

อสก. ประเมินว่า องค์กรกลางมีบทบาทในการรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ร้อยละ 59.0 และมีบทบาทในการป้องกันการทำผิดกฎหมายเลือกตั้ง ร้อยละ 45.7 และเมื่อเทียบกับการประเมินบทบาทในการป้องกันการทำผิดกฎหมายเลือกตั้งของจังหวัดศรีสะเกษ มีร้อยละ 59.7 ส่วนการประเมินบทบาทในการกระตุ้นให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง อสก. จังหวัดนครพนมประเมินบทบาทขององค์กรกลางด้านนี้ต่ำกว่า อสก. จังหวัดศรีสะเกษ ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลบางประการ เช่น 1) ผลการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง อัตราผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนจังหวัดศรีสะเกษสูงกว่าจังหวัดนครพนม 2) การรณรงค์ของ อสก. ของจังหวัดศรีสะเกษอาจจะใกล้ชิดถึงตัวประชาชนมากกว่า อสก. จังหวัดนครพนม 3) การเลือกตั้งตรงกับฤดูฝน ซึ่งฝนตกชุกมากในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครพนม ทำให้การรณรงค์ทำได้ไม่เต็มที่

3.5 ความรู้สึกและความพร้อมในการทำงาน

3.5.1 ความรู้สึกต่อเงินค่าตอบแทน อสก.

อสก. ประมาณร้อยละ 69.9 เห็นว่าค่าตอบแทนที่ได้รับเหมาะสม ส่วนร้อยละ 24.0 เห็นว่าไม่เหมาะสม (น้อยเกินไป) นอกจากนี้ยังพบว่าระดับรายได้แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความรู้สึกต่อเงินค่าตอบแทนที่ได้รับ ดังนั้น แสดงให้เห็นว่าปัจจัยส่วนตัว (ฐานะทางเศรษฐกิจ) ไม่ใช่ตัวการที่ทำให้ อสก. รู้สึกว่าเงินค่าตอบแทนเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ดังนั้นความรู้สึกที่ว่าเงินค่าตอบแทนที่ได้ไม่เหมาะสมนั้นน่าจะมาจากปัจจัยที่เกิดจากการทำงาน เช่น ค่าเดินทางที่จำเป็นต้องใช้ เป็นต้น

3.5.2 ความพึงพอใจในการทำงาน

อสก. ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการทำงานสูง ดังจะเห็นได้ว่ามีความรู้สึกพึงพอใจมากร้อยละ 72.7 พึงพอใจปานกลางร้อยละ 23.1 และพึงพอใจน้อยมีเพียงร้อยละ 1.2 นอกจากนี้จากข้อมูลพบว่า ปัญหาอุปสรรคในการรณรงค์ในพื้นที่ที่ไม่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน และประสบการณ์ในการทำงานกับองค์กรกลางไม่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน แต่ความเข้าใจในบทบาทของ อสก. ความสะดวกในการประสานงานกับ ปอส. มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน เพราะฉะนั้น ข้อเสนอแนะสำหรับองค์กรกลางจังหวัดนครพนมในการทำงานครั้งต่อไป คือ องค์กรกลางควรเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของ อสก. การจัดการให้เกิดความสะดวกในการประสานงานระหว่าง ปอส. และ อสก.

3.5.3 ความพร้อมที่จะทำงานต่อไป

จากผลการสำรวจครั้งนี้พบว่า อสก. ส่วนใหญ่มีความตั้งใจที่จะร่วมงานกับองค์กรกลางในการเลือกตั้งในจังหวัดนครพนมในครั้งต่อไป ประมาณร้อยละ 78.3 และพบว่าปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความตั้งใจที่จะร่วมงานกับองค์กรกลางต่อไป คือ ความพึงพอใจในการทำงาน กล่าวคือ คนที่มีความพึงพอใจในการทำงานครั้งนี้สูง มีความตั้งใจที่จะร่วมงานกับองค์กรกลางต่อไปมากกว่าคนที่มีความพึงพอใจในการทำงานต่ำ

4. การสำรวจความคิดเห็นประชาชน

ภายหลังการเลือกตั้งซ่อม ส.ส.เขต 1 จังหวัดนครพนมเสร็จสิ้นลง องค์กรกลางได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับความคิดเห็นทางการเมือง การเลือกตั้ง และการปฏิบัติงานขององค์กรกลาง โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 20-25 กันยายน 2537 ใช้การสุ่มตัวอย่างจำนวน 304 ราย (ครัวเรือน) กระจายครอบคลุมพื้นที่ในแต่ละอำเภอ/กิ่งอำเภอในเขตเลือกตั้งดังนี้ อำเภอเมือง 46 ราย อำเภอท่าอุเทน 56 ราย อำเภอโพนสวรรค์ 44 ราย อำเภอศรีสงคราม 42 ราย อำเภอบ้านนาหว้า 54 ราย อำเภอบ้านแพง 37 ราย และกิ่งอำเภอนาทม 25 ราย ผลการศึกษาพอสรุปได้ว่า

4.1 ความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชน

ประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครพนม กลุ่มที่ศึกษาส่วนใหญ่มีความสนใจทางการเมืองในระดับปานกลางกล่าวคือร้อยละ 59.5 (มีความสนใจทางการเมืองมากร้อยละ 25.7 และมีความสนใจทางการเมืองน้อยร้อยละ 14.5) นอกจากนี้พบว่าประชาชนอาชีพเกษตรกร/รับจ้างมีความสนใจทางการเมืองต่ำกว่าอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจและผู้ประกอบการเอกชน เกี่ยวกับประเด็นความคิดเห็นทางการเมืองบางประการได้แก่ ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับความคิดที่ว่าคนไทยยังไม่พร้อมที่จะปกครองตนเองร้อยละ 40.1 (เห็นด้วยร้อยละ 39.1) ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับความคิดที่ว่า ประชาชนไม่ควรแสดงความคิดเห็นทางการเมืองมากเกินไป เพราะจะทำให้เกิดความวุ่นวายร้อยละ 47.7 (เห็นด้วยร้อยละ 30.9) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความศรัทธาในระบบประชาธิปไตยสูงพอสมควรและพบว่าระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับความศรัทธาในประชาธิปไตย แต่สำหรับตัวบุคคลที่เป็นนักการเมืองนั้น ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่เชื่อถือเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากคำตอบที่ประชาชนระบุว่าเห็นด้วยกับความคิดที่ว่านักการเมืองส่วนใหญ่ไม่น่าเชื่อถือร้อยละ 23.4 (ไม่เห็นด้วยร้อยละ 14.1) เมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดศรีสะเกษ ที่ผู้วิจัยได้สำรวจศึกษาจากการสุ่มตัวอย่าง 640 ราย ภายหลังจากการเลือกตั้งซ่อม ส.ส. เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2536 (เก็บข้อมูลวันที่ 15-17 กันยายน 2536) กับการสำรวจประชาชนจังหวัดนครพนมครั้งนี้ พบว่าประชาชนจังหวัดศรีสะเกษมีความเห็นว่่านักการเมืองส่วนใหญ่ไม่น่าเชื่อถือ ร้อยละ 48.3 ดังนั้นกล่าวได้ว่าประชาชนจังหวัด

นครพนมมีความไม่เชื่อถือในตัวนักการเมืองน้อยกว่าความรู้สึกของประชาชนจังหวัดศรีสะเกษที่มีต่อนักการเมือง สำหรับการมีนักการเมืองที่เป็นที่นิยมในใจของประชาชนจังหวัดนครพนม ร้อยละ 58.6 เห็นว่ามีนักการเมืองที่มีอุดมการณ์น่าเชื่อถือ (อย่างน้อย 1 คน) ที่เหลือตอบว่าไม่มีหรือไม่ทราบ เมื่อเปรียบเทียบกับความนิยมในตัวนักการเมืองบางคนของประชาชนจังหวัดศรีสะเกษนั้น ประชาชนจังหวัดศรีสะเกษ เห็นว่ามีนักการเมืองที่มีอุดมการณ์น่าเชื่อถืออย่างน้อย 1 คนเพียงร้อยละ 42.1

ดังนั้นกล่าวโดยสรุปได้ว่า ประชาชนจังหวัดนครพนมมีแนวโน้มที่จะมองเห็นภาพพจน์ของนักการเมืองโดยรวมทั่วไปดีกว่าในสายตาที่ประชาชนจังหวัดศรีสะเกษมอง และมีความศรัทธาในตัวนักการเมืองเป็นบางคนมากกว่าที่ประชาชนจังหวัดศรีสะเกษ มีความศรัทธาต่อนักการเมืองบางคน

4.2 ความคาดหวังในบทบาทหน้าที่ของ ส.ส.

ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการให้ ส.ส. เน้นการทำหน้าที่ในรัฐสภา ร้อยละ 67.8 รองลงมาได้แก่การแก้ไขปัญหาค่าความเดือดร้อนเฉพาะหน้า (เช่น หนี้สิน, โจรขโมย, ภัยแล้ง ฯลฯ) ร้อยละ 15.5 และต้องการให้เน้นการทำหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่น ร้อยละ 13.2 ดังนั้นประชาชนส่วนใหญ่มีความคาดหวังในบทบาทของ ส.ส.ตามบทบาทในอุดมคติ (การทำหน้าที่ในรัฐสภา) มากกว่าความคาดหวังในบทบาทด้านอื่น ๆ

4.3 ความเห็นและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งของประชาชน

ประชาชนส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่นว่าผลการเลือกตั้งจะมีผลกระทบต่อตนเองค่อนข้างต่ำ ดังจะเห็นได้จากคำตอบเกี่ยวกับความเชื่อมั่นของผลการเลือกตั้งที่มีผลกระทบต่อตนเอง ร้อยละ 42.1 ระบุว่ามีผลกระทบน้อย ร้อยละ 33.2 ระบุว่ามีผลกระทบปานกลาง และร้อยละ 24.3 ระบุว่ามีผลกระทบมาก เกี่ยวกับเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกตั้ง ส.ส.แต่ละครั้ง ประชาชนจะพิจารณาที่คุณสมบัติเฉพาะตัวบุคคลร้อยละ 69.1 และพิจารณาที่พรรคการเมืองร้อยละ 24 ประเด็นนี้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดศรีสะเกษ กล่าวคือประชาชนจังหวัดศรีสะเกษจะพิจารณาเลือกตัวบุคคลร้อยละ 57.1 และจะพิจารณาเลือกพรรคการเมืองร้อยละ 32.9

4.4 การเลือกตั้งซ่อม ส.ส. วันที่ 7 สิงหาคม 2537

ในการเลือกตั้งซ่อม ส.ส. เขต 1 จังหวัดนครพนมในวันที่ 7 สิงหาคม 2537 ประชาชนส่วนใหญ่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง (ได้แก่ วันเลือกตั้ง, ชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง, หมายเลขผู้สมัครฯ, พรรคการเมืองที่สังกัด เป็นต้น) ก่อนข้างดี ดังจะเห็นได้จากผู้ที่ระบุว่ารับทราบดีมีร้อยละ 52.0 ส่วนคนที่ไม่ทราบมีเพียงร้อยละ 3.6 การพบเห็นการปราศรัยหาเสียงร้อยละ 53.0 ระบุพบเห็นในระดับปานกลาง (พบเห็นบ่อย 40.1% และพบเห็นน้อยหรือไม่พบเห็นร้อยละ 6.9) การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ร้อยละ 95.1 ระบุว่าไปใช้สิทธิมีร้อยละ 4.9 ระบุไม่ไปใช้สิทธิ การไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งจากการสอบถามประชาชน 15 รายที่ไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส่วนใหญ่ระบุสาเหตุว่าติดธุระ 9 ราย ไม่ระบุว่าเป็นเหตุใดจึงไม่ไปใช้สิทธิ 4 ราย เบื่อหน่ายนักการเมือง 2 ราย

4.5 การรับรู้การทำผิดกฎหมายเลือกตั้ง

ประชาชนระบุว่าพบเห็นหรือทราบข่าวการทำผิดกฎหมายเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งร้อยละ 24.7 และพบเห็นหรือทราบข่าวการทำผิดกฎหมายเลือกตั้งในวันเลือกตั้ง ร้อยละ 3.6 ในส่วนของลักษณะของการทำผิดกฎหมายเลือกตั้งก่อนการเลือกตั้ง ส่วนใหญ่ระบุว่าเป็นการซื้อเสียงรองลงมาได้แก่การจัดเลี้ยงและการแจกสิ่งของตามลำดับ

4.6 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์กรกลาง

4.6.1 การรู้จักองค์กรกลาง

ประชาชนส่วนใหญ่รู้จักองค์กรกลางร้อยละ 76.0 ซึ่งเป็นอัตราที่ใกล้เคียงกับประชาชนเขต 2 จังหวัดศรีสะเกษซึ่งระบุว่ารู้จักองค์กรกลางร้อยละ 77.9 อนึ่งผลการศึกษาวิจัย “รายงานสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อองค์กรกลางและการเลือกตั้ง” โดยสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับสมัชชาสาธารณสุขเพื่อประชาธิปไตย สำรวจเมื่อวันที่ 15-20 กันยายน 2535 ซึ่งสุ่มตัวอย่างประชาชนทั่วประเทศ 4,777 คน พบว่ามีประชาชนที่รู้จักองค์กรกลางโดยเฉลี่ยร้อยละ 89.8 (หน้า 6)

4.6.2 การรับทราบข่าวจากการปฏิบัติงานขององค์กรกลาง

ประชาชนส่วนใหญ่ทราบข่าวองค์กรกลางได้มาร่วมดูแลการเลือกตั้งซ่อม ส.ส. เขต 1 จังหวัดนครพนมครั้งนี้ ร้อยละ 76.0 ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับทราบข่าวจากการประชาสัมพันธ์จากองค์กรกลางในการเลือกตั้งซ่อมครั้งนี้ในระดับปานกลางร้อยละ 59.2 (รับทราบมากร้อยละ 28.3 รับทราบน้อยร้อยละ 12.5) ประชาชนส่วนใหญ่ทราบว่ามิอาสาสมัครองค์กรกลาง (อสก.) สังเกตการณ์ประจำหน่วยเลือกตั้งในวันที่เลือกตั้งร้อยละ 68.1 อย่างไรก็ตามการรับทราบที่อยู่-เบอร์โทรศัพท์ที่จะติดต่อกับองค์กรกลาง ประชาชนยังรับทราบต่ำมากกล่าวคือมีผู้ทราบเพียงร้อยละ 17.4 และพบว่าอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจทราบที่อยู่-เบอร์โทรศัพท์ขององค์กรกลางมากที่สุด รองลงมาได้แก่อาชีพผู้ประกอบการเอกชนและเกษตรกร/รับจ้าง ตามลำดับ

4.6.3 ความตั้งใจที่จะแจ้งเหตุกับองค์กรกลาง

ประชาชนร้อยละ 42.1 มีความตั้งใจที่จะแจ้งเหตุกับองค์กรกลางเป็นอันดับแรก ถ้าหากพบเห็นการทุจริตการเลือกตั้ง (รองลงมาได้แก่ฝ่ายปกครองร้อยละ 27.4 ตำรวจร้อยละ 16.1) ซึ่งแตกต่างจากกรณีประชาชนเขต 2 จังหวัดศรีสะเกษที่มีความตั้งใจจะแจ้งเหตุกับองค์กรกลางเป็นอันดับแรก ร้อยละ 41.0 ในขณะที่จากการศึกษาประชาชนทั่วประเทศเมื่อเดือนกันยายน 2535 โดยสถาบันวิจัยสังคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าประชาชนที่ตั้งใจจะแจ้งเหตุกับองค์กรกลางมีประมาณร้อยละ 26.4 (หน้า 20)

ประชาชนเขต 1 จังหวัดนครพนมมีอยู่ 46 ราย (ร้อยละ 15.1) ระบุว่าจะไม่แจ้งใครเลยถ้าหากพบเห็นการทุจริตเลือกตั้งเกิดขึ้น โดยคนเหล่านี้ให้เหตุผลลำดับแรกคือ ไม่ต้องการเข้าไปยุ่งเกี่ยว 24 ราย กลัวว่าตนเองจะเดือดร้อนจากการกระทำของผู้ถูกกล่าวหา 14 ราย และกลัวว่าตนเองจะมีความผิดเพราะตนเองมีส่วนร่วมในการกระทำผิดนั้นด้วย 5 ราย เหตุผลอื่น ๆ 3 ราย

4.6.4 การประเมินผลการทำงาน

ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าองค์กรกลางมีส่วนช่วยในการกระตุ้นให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับปานกลาง ร้อยละ 57.2 (เห็นว่ามีส่วนช่วยมาก ร้อยละ 31.6 เห็นว่ามีส่วนช่วยน้อย ร้อยละ 10.5) และประชาชนเห็นว่าองค์กรกลางมีส่วนช่วยในการป้องกันการทำความผิดกฎหมายเลือกตั้งในระดับปานกลาง ร้อยละ 49.7 (เห็นว่ามีส่วนช่วยมากร้อยละ 38.2 และเห็นว่ามีส่วนช่วยน้อย ร้อยละ 11.2)

4.6.5 ความต้องการให้มีองค์กรกลางต่อไป

ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าควรจะให้มืองค์กรกลางต่อไป ร้อยละ 89.1 (ประชาชนเขต 2 จังหวัดศรีสะเกษ มีความต้องการให้มีความต้องการองค์กรกลางต่อไป ร้อยละ 80.2) ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการให้มืองค์กรกลางต่อไปได้แก่ การรับทราบข่าวการประชาสัมพันธ์จากองค์กรกลาง กล่าวคือ คนที่ทราบว่าข่าวประชาสัมพันธ์จากองค์กรกลางมากมีแนวโน้มที่จะสนับสนุน ให้มืองค์กรกลางต่อไปมากกว่าคนที่รับทราบว่า การประชาสัมพันธ์จากองค์กรกลางน้อย อนึ่งในส่วนของประชาชนจังหวัดนครพนมที่มีความคิดเห็นไม่สมควรให้มืองค์กรกลางต่อไปในจำนวน 30 ราย หรือร้อยละ 9.9 นั้น ระบุเหตุผลประกอบต่าง ๆ ดังนี้ ทำงานไร้

ประสิทธิภาพ ร้อยละ 49.5 ไม่มีความจำเป็นต้องมีร้อยละ 27.4 วางตัวไม่เหมาะสม (ไม่เป็นกลาง) ร้อยละ 74.6 ความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทการทำงานขององค์กรกลาง

ประชาชนส่วนใหญ่คาดหวังให้องค์กรกลางเน้นหลักด้านการป้องกันการทำความผิดกฎหมายเลือกตั้ง ร้อยละ 40.1 รองลงมาได้แก่ การรณรงค์เผยแพร่ความรู้ประชาธิปไตย ร้อยละ 32.6 และการรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ร้อยละ 25.0 ซึ่งความคาดหวังดังกล่าวสอดคล้องใกล้เคียงกับความคาดหวังของประชาชน เขต 2 จังหวัดศรีสะเกษ ในประเด็นเรื่องการป้องกันการทำความผิดกฎหมายเลือกตั้งดังกล่าวคือประชาชนจังหวัดศรีสะเกษ ต้องการให้เน้นทำความผิดกฎหมายเลือกตั้งร้อยละ 42.3 ส่วนความคาดหวังต่อบทบาทขององค์กรกลางในลำดับรองลงมาของประชาชนจังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างไปจากประชาชนจังหวัดนครพนม กล่าวคือ ประชาชนจังหวัดศรีสะเกษ ต้องการเน้นให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ร้อยละ 30.4 และการรณรงค์เผยแพร่ความรู้ประชาธิปไตยเพียงร้อยละ 24.8

สรุปการประเมินผลจากการสำรวจความคิดเห็น

ในการประเมินผลการทำงานขององค์กรกลางการเลือกตั้งซ่อมเขต 1 จังหวัดนครพนม จากการสำรวจความคิดเห็นของอาสาสมัครพบว่า อาสาสมัครองค์กรกลาง (อสก.) ที่เข้าร่วมงานกับองค์กรกลาง และถือเป็นกลไกสำคัญของการดำเนินงานนั้นมีความพึงพอใจในการทำงานมากร้อยละ 74.4 และมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทโดยรวมชัดเจนร้อยละ 60.0 ในส่วนของบทบาทเฉพาะด้าน เช่น การทำหน้าที่สังเกตการณ์ก่อนวันเลือกตั้ง การรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มี อสก. ร้อยละ 94.6 ทราบบทบาทดังกล่าว ปัญหาอุปสรรคในการทำงาน (การรณรงค์ในพื้นที่) ไม่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของ อสก. และที่สำคัญก็คือ อสก. ที่ตั้งใจจะทำงานร่วมกับองค์กรกลางต่อไป ถ้าหากว่าจะมีการเลือกตั้งในจังหวัดนครพนมมีถึงร้อยละ 80.9 ข้อมูลดังกล่าวย่อมแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพการทำงาน และแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจ ความมุ่งมั่นในการทำงานอย่างแท้จริง ของ อสก. ได้เป็นอย่างดี

ส่วนในแง่มุมมองของประชาชน พบว่า ประชาชนร้อยละ 76.0 รู้จักองค์กรกลาง ร้อยละ 76.0 ทราบว่าองค์กรกลางมาร่วมดูแลการเลือกตั้งครั้งนี้ ร้อยละ 66.8 รู้ว่ามี อสก. ประจำหน่วยเลือกตั้งในวันเลือกตั้ง ร้อยละ 42.1 มีความตั้งใจที่จะแจ้งเหตุกับองค์กรกลางเป็นอันดับแรกที่พบเห็นการทุจริตการเลือกตั้ง (เป็นอัตราสูงกว่าหน่วยงานอื่น ๆ ที่ประชาชนตั้งใจจะแจ้งเหตุด้วย) และที่สำคัญ ประชาชนร้อยละ 89.1 ต้องการให้มีองค์กรกลางต่อไป ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงแรงจูงใจของประชาชนที่จะติดตามการทำงานขององค์กรกลาง ความเชื่อมั่นและไว้วางใจของประชาชนที่มีต่อองค์กรกลาง ซึ่งส่วนหนึ่งนอกเหนือไปจากลักษณะการทำงานขององค์กรกลางที่มุ่งจัดการต่อปัญหาการเลือกตั้ง ที่เป็นความสนใจของประชาชนโดยตรงแล้ว กล่าวได้ว่าอุดมการณ์ ความตั้งใจ และผลงานขององค์กรกลางที่ประจักษ์ในสายตาของประชาชน น่าจะเป็นเหตุสำคัญที่ทำให้ประชาชนมองเห็นความสำคัญและเกิดความศรัทธาในองค์กรกลาง

อย่างไรก็ตาม ภาพในด้านดีที่เป็นด้านของความสำเร็จ แต่ในอีกด้านหนึ่งก็ยังคงมีภาพที่แสดงถึงข้อจำกัดข้อด้อยของการทำงานปรากฏให้เห็นอยู่บ้าง ยกตัวอย่าง เช่น จุดอ่อนของการประชาสัมพันธ์ในการเลือกตั้งครั้งนี้จะเห็นว่าประชาชนยังไม่ทราบข่าวการประชาสัมพันธ์ขององค์กรกลางมากเท่าที่ควร และที่สำคัญมีประชาชนที่ไม่รับทราบที่อยู่-เบอร์โทรศัพท์ที่จะติดต่อกับองค์กรกลางในระหว่างการเลือกตั้งถึงร้อยละ 81.9 การประเมินบทบาทในการทำงานขององค์กรกลางในการป้องกันการทำความผิดกฎหมายเลือกตั้งและการกระตุ้นให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งนั้น ประชาชนประเมินผลที่ไม่สูงนัก (อยู่ในระดับปานกลาง) และในส่วนของประชาชนผู้ที่ไม่สนับสนุนให้มียุติการเลือกตั้งต่อไป ที่มีอยู่ร้อยละ 9.9 นั้นก็เป็นประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ ทั้งนี้ คนที่ไม่สนับสนุน

องค์กรกลางต่อไปส่วนใหญ่ (ร้อยละ 49.5 ของผู้ที่ไม่สนับสนุนองค์กรกลาง) ระบุว่า เป็นเพราะองค์กรกลางทำงานไร้ประสิทธิภาพ รองลงมาได้แก่เห็นว่าไม่มีความจำเป็นและเห็นว่าองค์กรกลางวางตัวไม่เป็นกลาง ตามลำดับ

นอกจากนี้ จุดอ่อนหรือจุดปัญหาอื่น ๆ เกี่ยวกับสภาพการทำงานของ อสก. และทัศนคติความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งอาจจะไม่ใช่ผลจากการปฏิบัติงานขององค์กรกลางโดยตรงแต่เป็นประเด็นเกี่ยวข้อที่องค์กรกลางควรจะทำให้ความสำคัญและหาทางปรับปรุงแก้ไข หรือหามาตรการที่จะจัดการต่อไปด้วย คือประการแรก ในส่วนของ อสก. ได้แก่ ปัญหาการแจ้งเหตุในวันเลือกตั้งของ อสก. ปัญหาการรณรงค์ในพื้นที่ที่ อสก. รับผิดชอบโดยเฉพาะอุปสรรคจากหัวหน้าคณะและจากชาวบ้านที่ไม่เห็นด้วยกับการทำงานของ อสก. เป็นต้น ประการที่สองในส่วนของประชาชน นอกจากประเด็นเรื่องการซื้อสิทธิขายเสียงและการกระตุ้นให้คนไปเลือกตั้ง ซึ่งควรจะทำให้ความสำคัญอยู่แล้ว ประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งและการพัฒนาประชาธิปไตย ได้แก่ ความไม่เชื่อมั่นต่อการที่จะปกครองตนเองของประชาชน ความไม่เชื่อถือศรัทธาต่อการที่จะปกครองตนเองของประชาชน ความไม่เชื่อถือศรัทธาต่อนักการเมือง ความเชื่อที่ว่า การเลือกตั้งจะส่งผลกระทบต่อตนเองน้อย ซึ่งมีประชาชนจำนวนหนึ่งมีความเห็นไปในทิศทางดังกล่าว ความคาดหวังต่อบทบาท ส.ส. ที่ประชาชนส่วนใหญ่เห็นควรให้เน้นการทำหน้าที่ในรัฐสภา (เช่น ออกกฎหมายควบคุมการทำงานของรัฐ) และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเฉพาะหน้ามากกว่าที่จะคาดหวังให้ ส.ส. ทำหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่น การใช้ดุลยพินิจในการเลือกตั้งของประชาชนที่เน้นคุณสมบัติเฉพาะตัวบุคคลมากกว่าพิจารณาที่พรรคการเมือง และความไม่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริตในการเลือกตั้ง ดังจะเห็นได้จากที่มีประชาชนบางส่วน (ร้อยละ 15.97) ระบุว่าจะไม่แจ้งใครเลยถ้าหากพบเห็นการทุจริตการเลือกตั้ง และเหตุผลสำคัญที่ประชาชนระบุ คือ ไม่ต้องการเข้าไปยุ่งเกี่ยว เป็นต้น

จากข้อจำกัด ขัดข้อง และจากข้อมูลอื่น ๆ ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จึงมีข้อเสนอแนะสำหรับองค์กรกลางในการทำงานต่อไปบางประเด็น ดังต่อไปนี้

1. เกี่ยวกับทิศทางและเป้าหมายของการทำงาน

1.1 เพื่อให้สอดคล้องกับความคาดหวังของประชาชน องค์กรกลางควรเน้นการทำงาน เพื่อการดูแลป้องกันการทำผิดกฎหมายเลือกตั้งเป็นบทบาทหลัก และมีบทบาทรอง คือ การรณรงค์ให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และการเผยแพร่ความรู้ประชาธิปไตย

1.2 การดูแลป้องกันการทุจริตการเลือกตั้ง ควรเน้นการดูแลป้องกันก่อนวันเลือกตั้งให้มากขึ้น เพราะความไม่ชอบมาพากลเกี่ยวกับการเลือกตั้งมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นก่อนวันเลือกตั้งมากกว่าในวันเลือกตั้ง (หรือในที่เลือกตั้ง)

1.3 การรณรงค์ต่อประชาชนควรจะเน้นที่การสร้างความรู้ ความเข้าใจในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การชี้ให้เห็นความสำคัญของการเมืองการเลือกตั้ง การสร้างความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของ ส.ส. การชี้ให้เห็นความสำคัญของ ส.ส. ในการแสดงบทบาทดังกล่าวและการชี้ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของบทบาทของ ส.ส. ในการทำงานในรัฐสภา มากกว่าบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นและการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า (เพราะบทบาทดังกล่าวมีหน่วยงานของรัฐรับผิดชอบอยู่แล้ว ส.ส.ควรทำหน้าที่ในการกำหนดทิศทางนโยบายต่าง ๆ รวมทั้งควบคุมการทำงานของรัฐบาล ซึ่งเป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐในพื้นที่อยู่แล้วมากกว่า) เพราะว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความคาดหวังในบทบาทของ ส.ส. ในแง่ที่สอดคล้องบทบาทในอุดมคติที่ควรจะเป็นดังกล่าวมากอยู่แล้ว (ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการให้ ส.ส. เน้นการทำงานในรัฐสภาเป็นหลัก) ตลอดทั้งการรณรงค์ให้ประชาชนสนใจได้มามีส่วนร่วมในการดูแลป้องกันการทุจริตการเลือกตั้ง

ให้มากขึ้น เพราะว่ามีประชาชนส่วนหนึ่ง (ประมาณร้อยละ 15.1) ที่ไม่ต้องการมีส่วนร่วมในการป้องกัน การทุจริตเลือกตั้ง

1.4 การทำงานขององค์กรกลางควรเน้นหนักการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น ซึ่งนอกจากการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง การร่วมมือกันป้องกัน การทุจริตเลือกตั้ง ซึ่งเป็นบทบาทของการประชาสัมพันธ์อยู่แล้ว ควรจะมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงแนวคิด บทบาทหน้าที่ รวมทั้งผลงานขององค์กรกลางด้วย ทั้งนี้เพราะการประชาสัมพันธ์เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลต่อการสร้างความรู้สึกสนับสนุนของประชาชนต่อการทำงานขององค์กรกลาง นอกจากนี้ถ้าเป็นไปได้ควรมีรูปแบบกิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ไม่ทำแบบเฉพาะกิจในช่วงเลือกตั้งเท่านั้น

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทำงานภายใน

2.1 ควรเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ให้แก่ อสก. ให้มาก เพราะความ รู้ความเข้าใจในบทบาทเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน

2.2 ควรให้ความสำคัญกับการจัดการอบรม อสก. ก่อนปฏิบัติงาน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีเพราะการเข้าอบรมจะเป็นแหล่งสำคัญที่ทำให้ อสก. เข้าใจบทบาทหน้าที่ของ ตนเองมากที่สุด

2.3 ควรเพิ่มเงินตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายให้เพียงพอเหมาะสมแก่ความจำเป็นในการทำงานของ อสก.

2.4 ควรเตรียมมาตรการที่จะแก้ไขปัญหาอุปสรรคจากการทำงานรณรงค์เลือกตั้งในพื้นที่ของ อสก. โดยเฉพาะปัญหาอุปสรรคจากหวัคะแนนและชาวบ้านที่ไม่เห็นด้วย ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของการรณรงค์เลือกตั้ง

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยต่อไป

เพื่อทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในสภาพสาเหตุปัจจัยของปัญหาบางประเด็น เพื่อที่จะกำหนดแนวทางการทำงานได้อย่างสอดคล้องควรมีการศึกษาวิจัยให้มากขึ้น ตัวอย่างเช่น

3.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาท ส.ส. ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับเหตุปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทุจริตเลือกตั้ง (เช่น การตัดสินใจขายเสียง) ของประชาชน

3.3 ควรศึกษาถึงสาเหตุปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน

3.4 ควรศึกษาถึงมาตรการวิธีการที่จะทำให้การรณรงค์ เพื่อการกระตุ้นให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และ ร่วมกันดูแลป้องกันการทุจริตเลือกตั้งอย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตามการแก้ปัญหาทางการเมือง ควรจะมองปัญหาแบบองค์รวมไม่ใช่มองปัญหาแบบเป็นเสี้ยวเป็นส่วน ควรจะพัฒนาทั้งระบบดำเนินการในหลาย ๆ มาตรการ ประสานกันไป ทั้งมาตรการในทางนิติศาสตร์ และรัฐศาสตร์ รวมถึงข้อกำหนดทางด้านสังคมวิทยา มนุษยวิทยาและต้องทำกันอย่างต่อเนื่อง จนวิถีชีวิตของ ประชาชนกลายเป็นวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย ซึ่งเมื่อนั้นระบบการเมืองของเราก็จะมั่นคง และอำนวยประโยชน์ ต่อประชาชนและเทศบาลในที่สุด

บทที่ 10

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ระบบการเมืองการปกครอง เป็นโครงสร้างส่วนบนของสังคม เป็นกรอบในการกำหนดบทบาทภารกิจให้กับสถาบันต่าง ๆ ของสังคม ระบบการเมืองการปกครองของสังคมใด ควรจะเป็นผลผลิตของสังคมนั้น จึงจะเอื้อประโยชน์ต่อสังคมมากที่สุด ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ การปกครองระบบประชาธิปไตยได้พัฒนาการเข้าสู่การเป็นผลผลิตของประชาคมโลก ประเทศต่าง ๆ ส่วนใหญ่ได้ยึดหลักการประชาธิปไตยในการปกครองตัวเอง แต่มีการพัฒนารายละเอียดของระบบให้เหมาะสมกลมกลืนกับสภาพของสังคมของแต่ละประเทศให้มากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ตัวบ่งชี้ถึงความเป็นประชาธิปไตยของแต่ละประเทศ น่าจะเป็นปัจจัยต่อไปดังนี้คือ รัฐธรรมนูญที่มีเนื้อหาเป็นประชาธิปไตย ความเป็นอิสระของสื่อมวลชน องค์กรของประชาชนสามารถเคลื่อนไหวพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของตนเองและประชาชน ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างครบวงจร การเลือกตั้งเป็นการมีส่วนร่วมโดยตรงในทางการเมืองอันเนื่องมาจากความเชื่อพื้นฐานที่ว่า หากประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองอย่างตรงไปตรงมา ประชาชนจะเกิดความเข้าใจถึงผลกระทบทางการเมืองที่มีต่อวิถีชีวิตของตนเอง การส่งเสริมให้ประชาชนลุกขึ้นมาพิทักษ์ระบบการเมือง ทำให้ระบบการเมืองมั่นคงเอื้อประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติในที่สุด ในการกำกับดูแลการเลือกตั้ง ประชาชนทุกคนจะสามารถทำหน้าที่แทนองค์กรกลางให้กับประเทศชาติได้

สำหรับการทำางานองค์กรกลางจังหวัดนครพนมในการเลือกตั้งซ่อม ส.ส. เขต 1 เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2537 มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะทำให้การเลือกตั้งดำเนินไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม รณรงค์เผยแพร่ประชาธิปไตย และกระตุ้นเตือนให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง รูปแบบของกิจกรรมมีหลายลักษณะได้แก่ การออกประชาสัมพันธ์ตามชุมชนหมู่บ้าน การประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว การผลิตเอกสารเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชน การจัดเวทีประชาธิปไตย การจัดอาสาสมัคร (อสก.) ดูแลสังเกตการณ์พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งก่อนการเลือกตั้ง และการจัด อสก. ประจำหน่วยเลือกตั้ง การจัดหน่วยเคลื่อนที่เร็วและการรับแจ้งเหตุจากประชาชน เป็นต้น

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา มีประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งร้อยละ 69.95 ลดลงจากการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535 ที่เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครพนม ซึ่งมีผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งร้อยละ 74.39 มีข่าวคราวการทุจริตการเลือกตั้งปรากฏให้เห็น เช่น การซื้อเสียง การจัดเลี้ยง การแจกสิ่งของ ลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้นมีสาเหตุจาก 1) การเลือกตั้งครั้งนี้เป็นการเลือกตั้งซ่อมซึ่งส่วนใหญ่ประชาชนจะตื่นตัวไปใช้สิทธิน้อยอยู่แล้ว 2) หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการประสานงานกัน เพื่อการป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งและการกระตุ้นให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีข้อจำกัดในการทำงานอยู่บ้างเช่นเดียวกัน 3) ตัวประชาชนเอง ในแง่ของการมีจิตสำนึกที่จะไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการทุจริตการเลือกตั้ง และมีจิตสำนึกในการที่จะรักษาสิทธิในการเลือกตั้งของตนเอง ถ้าหากจิตสำนึกเหล่านั้นของประชาชนยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร ลำพังการทำงานขององค์กรกลางหรือหน่วยงานอื่นก็ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ดีขึ้นได้ 4) พฤติกรรมของผู้สมัครรับเลือกตั้งและสมัครพรรคพวกที่จะทำการรณรงค์การเลือกตั้งอย่างจริงจัง และในวิถีทางที่ถูกต้อง

ในการทำงานขององค์กรกลางในการดูแลการเลือกตั้งซ่อมจังหวัดนครพนมคราวนี้ ได้ปรับปรุงพัฒนาในแง่ระบบงานและการจัดการให้ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม บุคลากรยังคงเป็นปัญหาสำคัญขององค์กรกลาง ด้วย

เนื่องจากความไม่ต่อเนื่องขององค์กรกลางแม้โครงสร้างกรรมการยังเป็นชุดเดิม แต่บุคลากรที่อาสาเข้ามาช่วยงานส่วนใหญ่เป็นคนใหม่ ไม่เคยทำงานให้องค์กรกลางมาก่อน จึงขาดประสบการณ์ ต้องเริ่มต้นเรียนรู้การทำงานใหม่หมด แต่ด้วยความที่มีจิตใจเสียสละพร้อมอุทิศเวลาและสติปัญญาของเหล่ากรรมการ อนุกรรมการ ปอส. และ อสก. ของจังหวัดนครพนม ที่ร่วมในการผลักดันจนทำให้งานองค์กรกลางสามารถบรรลุผลตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย สามารถเชิญชวนผู้มีสิทธิ์มาลงคะแนนเลือกตั้งเกือบ 70% ทั้ง ๆ ที่วันเลือกตั้งอยู่ในช่วงมรสุมเข้า ฝนตกหนัก มีน้ำท่วมในหลายพื้นที่ ประชาชนต้องพายเรือ ลุยน้ำตากฝนออกมาลงคะแนน ซึ่งเป็นนิมิตหมายที่ดี เป็นตัวอย่างที่ดีของผู้มีสิทธิ์ที่ได้ทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มภาคภูมิ นอกจากนี้จากการพบปะพูดคุยของกรรมการที่ได้ลงสัมผัสในพื้นที่ก็ยังพบว่าประชาชนมีความตื่นตัวสูงในเรื่องการทุจริตซื้อขายเสียง แม้ไม่ปฏิเสธการรับเงิน แต่ต่างแสดงออกว่าจะตัดสินใจเลือกผู้สมัครด้วยตนเอง ไม่ยอมให้นำเงินมาบัญชาการตัดสินใจ ผลจากการทำงานองค์กรกลางการเลือกตั้งซ่อม ยังช่วยยืนยันให้เห็นถึงปัญหาการทุจริต ประพฤติผิดมิชอบต่อกฎหมายเลือกตั้ง มีการใช้อิทธิพลอำนาจเกิดขึ้นจริง แต่ไม่สามารถหาพยานหลักฐานเพื่อให้มีการดำเนินการตามกฎหมาย การทำงานขององค์กรกลางจึงเป็นเพียงให้การกระทำผิดกฎหมายทำได้ยากลำบาก และลดน้อยลงเท่านั้น

ดังนั้น หากองค์กรกลางจะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น องค์กรกลางจึงควรมีความต่อเนื่อง และมีอำนาจตามกฎหมายในระดับหนึ่ง จะเป็นโดยการมีอำนาจผ่านฝ่ายบริหารหรือโดยการตราเป็นพระราชบัญญัติให้อำนาจองค์กรกลางในการดำเนินการสอดส่องดูแลการเลือกตั้งโดยตรง อย่างไรก็ตามอย่างหนึ่ง ก็จะเป็นเงื่อนไขที่สำคัญต่อความสำเร็จในการทำงานขององค์กรกลางการเลือกตั้ง

1. ข้อเสนอแนะด้านโครงสร้างองค์กร

1. ไม่ควรแบ่งโครงสร้างศูนย์ปฏิบัติการโดยรวมอำเภอหลายอำเภอเข้าด้วยกัน เพราะมีปัญหาเรื่องการประสานงาน แต่ควรแบ่งเป็นให้จังหวัดเป็นศูนย์ปฏิบัติการ และมีศูนย์ปฏิบัติการย่อยในทุกอำเภอ และให้ศูนย์อำเภอติดต่อประสานงานกับศูนย์จังหวัดโดยตรง จะทำให้มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานมากขึ้น

2. ควรมีการจัดทำคู่มือระบบการทำงาน ขั้นตอนการดำเนินงานขององค์กรกลาง ในระดับภาค และระดับจังหวัด เพื่อใช้เป็นหลักในการดำเนินงานขององค์กรกลางต่อไปในอนาคต

3. องค์กรกลางควรจะเป็นองค์กรถาวร มีกฎหมายรองรับ มีอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจน ไม่ใช่เป็นองค์กรเฉพาะกิจเหมือนที่ผ่านมา เพราะทำให้มีปัญหาหลาย ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นเรื่องการจัดสรรบุคลากรด้านต่าง ๆ การจัดระบบการปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะด้านบทบาทเฉพาะกิจ

1. องค์กรกลางควรมีบทบาทภารกิจในการให้ความรู้ด้านการเมืองแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง ดูแลการเลือกตั้งทุกระดับ ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน (ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน) จนถึงระดับชาติ

2. เน้นบทบาทด้านสอดส่องโดยเพิ่มอำนาจองค์กรกลาง ให้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาสามารถจับกุมคุมขัง ผู้กระทำผิดกฎหมายเลือกตั้ง

3. ควรจะมีบทบาทในการส่งเสริมให้เกิดองค์กรประชาชน

3. ข้อเสนอแนะทั่วไป

เป้าหมายสูงสุดของระบบประชาธิปไตย คือประชาชนสามารถใช้สิทธิอย่างมีประสิทธิภาพปลอดโปร่งจากอิทธิพลของฝ่ายใด ๆ การซื้อเสียงไม่มีผลต่อการเลือกตั้ง องค์กรกลางการเลือกตั้งซ่อม จังหวัดนครพนม จึงมีข้อเสนอ ดังนี้

1. กำหนดระยะเวลา ให้ผู้รับสมัครแต่ละคนมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่ตนสมัครหลายปี เพราะผู้สมัครที่ชื่อเสียงมักจะมาจากต่างถิ่น มีภูมิลำเนาในเขตที่สมัครไม่นาน

2. ควรจะให้ม็อบส์กรอิสระ เป็นผู้ดำเนินการเลือกตั้ง เพื่อให้เกิดความเป็นกลางอย่างแท้จริง ประชาชนจะได้ใช้สิทธิอย่างอิสระ

3. ควรจะกำหนดเขตเลือกตั้งให้เล็กลง เขตละ 1 คน ทั่วประเทศ เพื่อช่วยเป็นมาตรการป้องกันการซื้อเสียง

4. ควรจะให้ ส.ส. แสดงบัญชีทรัพย์สินของตนด้วย

5. ควรจะแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ให้ผู้มีอายุ 18 ปี มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ในท้ายที่สุด ควรจะต้องพัฒนาการเมืองทั้งระบบ การใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อไม่ให้มีการทำผิดกฎหมายเลือกตั้ง เป็นเพียงการแก้ปัญหาปลายเหตุเท่านั้น การปลูกจิตสำนึก การสร้างวิสัยทัศน์ทางการเมืองของประชาชนจะต้องทำอย่างต่อเนื่อง จะต้องระดมสรรพกำลังช่วยกันทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชน ระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยของเราจึงจะมั่นคง และจะอำนวยประโยชน์ต่อประชาชนได้มากที่สุด

หน้าวง

ภาคผนวกที่ 1

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ 62/2537

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการองค์การกลางการเลือกตั้ง สำหรับการเลือกตั้งซ่อมในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครพนม

เพื่อส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการเลือกตั้งซ่อมในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครพนม ซึ่งจะมีขึ้นในวันที่ 7 สิงหาคม 2537 และเพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตยุติธรรม และถูกต้องตามบทบัญญัติของกฎหมายยิ่งขึ้น

นายกรัฐมนตรีโดยมติของคณะรัฐมนตรี อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 11 (6) และ (9) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้มีคณะกรรมการองค์การกลางการเลือกตั้ง สำหรับการเลือกตั้งซ่อมในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครพนม ประกอบด้วย

(1) นางสาวศรีสว่าง พัววงศ์แพทย์	ที่ปรึกษา
(2) นายบัญญัติ ยวนแหล	ที่ปรึกษา
(3) นายเกษม สุวรรณกุล	ประธานกรรมการ
(4) พลเอก สายหยุด เกิดผล	รองประธานกรรมการ
(5) คุณหญิง อัมพร มีสุข	รองประธานกรรมการ
(6) นายลัก กอแสงเรือง	รองประธานกรรมการ
(7) นายคาวี จิตรแก้ว	กรรมการ
(8) นายจีระ หงส์ลดารมภ์	กรรมการ
(9) นายชัยรัตน์ คำนวน	กรรมการ
(10) นายชัยสิริ สมุทวณิช	กรรมการ
(11) นายธนนิติ เศรษฐบุตร	กรรมการ
(12) นายบุญเทียน คำชู	กรรมการ
(13) นางสาววารี หะวานนท์	กรรมการ
(14) นายวิชัย โชควิวัฒน์	กรรมการ
(15) นายสกุล สือทรงธรรม	กรรมการ
(16) นายสงวน นิตยารัมภ์พงศ์	กรรมการ

(17) นายสมเจตน์ วัฒนาศร	กรรมการ
(18) นายสมชัย ศรีสุทธิยากร	กรรมการ
(19) นายสังวาลย์ บุญส่ง	กรรมการ
(20) นายสุจิต บุญบงการ	กรรมการ
(21) นายสุริชัย หวันแก้ว	กรรมการ
(22) นายอาชวี เตาลานนท์	กรรมการ
(23) นายโคทม อาริยา	กรรมการและเลขานุการ
(24) นางสาวมาลี พฤษพงษ์คาวลี	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(25) นางสาวลัดดาวลัย ตันติวิทยาพิทักษ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ 2 ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความรักและหวงแหนในสิทธิเสรีภาพและตระหนักถึงหน้าที่ของพลเมือง ให้ความสำคัญต่อการพิทักษ์ปกป้องระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้งและการสอดส่องดูแลการเลือกตั้ง

(2) ส่งเสริมให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีวิจาร์ณญาณในการเลือกบุคคลที่มีความสามารถ และมีคุณธรรม

(3) ส่งเสริมให้ประชาชนติดตามและสอดส่องดูแลกระบวนการเลือกตั้งซ่อมในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครพนม ซึ่งจะมีขึ้นในวันที่ 7 สิงหาคม 2537 ให้เป็นไปโดยสุจริต ยุติธรรม และถูกต้องบทบัญญัติของกฎหมาย โดยร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

(4) รับคำแจ้งเหตุของประชาชน พรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับข้อกล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ พรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือบุคคลใด ๆ กระทำการอันเป็นการขัดต่อกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น และพิจารณาส่งมอบข้อเท็จจริงให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ

(5) เสนอรายชื่อผู้สังเกตการณ์เลือกตั้ง เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม หรือนายอำเภอแต่งตั้งให้เข้าสังเกตการณ์ในหน่วยเลือกตั้งเพื่อสอดส่องดูแลการใช้สิทธิเลือกตั้งและกระบวนการทำงาน

(6) ศึกษาและเสนอแนะมาตรการเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อแก้ไขหรือปรับปรุงวิธีการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและยุติธรรม โดยเฉพาะสำหรับการเลือกตั้งซ่อมในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครพนม ซึ่งจะมีขึ้นในวันที่ 7 สิงหาคม 2537

(7) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคล เพื่อช่วยดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามอำนาจและหน้าที่

(8) จัดสรรงบประมาณและอนุมัติระเบียบการเงินและระเบียบการปฏิบัติงานต่าง ๆ

(9) ทำรายงานและสรุปข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเลือกตั้งซ่อมดังกล่าว พร้อมทั้งขอเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขสำหรับการเลือกตั้งในคราวต่อไป ต่อคณะรัฐมนตรีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง และเมื่อเสนอรายงานต่อคณะรัฐมนตรีแล้วอาจเผยแพร่รายงานนั้นให้ประชาชนทราบบางส่วนหรือทั้งหมดก็ได้ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ข้อ 3 ในการดำเนินการตามข้อ 2 (1) (2) (3) (4) (5) และ (6) คณะกรรมการจะดำเนินการเองหรือมอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินงาน คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคลใดตามข้อ 2 (7) ดำเนินการแทนภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการก็ได้

ข้อ 4 บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามข้อ 2 (5) และ (7) ต้องไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง หรือฝึกฝั พรรคการเมือง หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ในการดำเนินการเลือกตั้งโดยตรงอยู่แล้ว

ข้อ 5 ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความร่วมมือและสนับสนุน แก่คณะกรรมการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ในการดำเนินการตามข้อ 2 (1) (2) และ (3)

ข้อ 6 ในการดำเนินการตามข้อ 2 (3) (4) และ (5) ถ้าคณะกรรมการเห็นว่า มีกรณีการทำความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้คณะกรรมการ หรือผู้ที่คณะกรรมการมอบหมาย แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนมได้ทราบและรายงานให้นายกรัฐมนตรีทราบ ถ้ากรณีเป็นการกระทำของ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนมให้รายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และนายกรัฐมนตรี

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม ซึ่งได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ดำเนินการตามมาตรา 15 ทวิ แห่ง พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535 หรือในกรณีมีมูลความผิดทางอาญาไม่ว่าจะเป็นการ กระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือพรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือบุคคลใดให้ดำเนินการให้มีการกล่าว โทษต่อพนักงานสอบสวน และแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบ ทั้งนี้ภายในห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากคณะ กรรมการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม ถ้ารัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยเห็นว่ากรณีมีมูลก็ให้ดำเนินการให้มีการย้ายออกจากพื้นที่ และให้มีการสอบสวนทางวินัย และ/หรือกล่าวโทษทางอาญา

หากผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนมไม่ดำเนินการภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคสอง ให้คณะกรรมการ รายงานให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยทราบ เพื่อดำเนินการทางวินัย หรือทางการ ปกครองกับผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม และดำเนินการให้มีการกล่าวโทษ หรือดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ ถูกกล่าวหาตามวรรคสองต่อไป

ผู้บังคับบัญชา ผู้ควบคุมหรือผู้กำกับดูแลของบุคคลที่ถูกดำเนินการตามวรรคสองต้องดำเนินการทาง ปกครองหรือทางวินัยกับบุคคลนั้น และรายงานผลการดำเนินการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม คณะกรรมการ และนายกรัฐมนตรีทราบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม

ข้อ 7 ในกรณีที่คณะกรรมการพบว่ามีการทำความผิดกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และได้แล้วเสร็จทันก่อนวันเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย รวบรวมพยานหลักฐาน (หากมี) พร้อมทั้งสรุปข้อเท็จจริงเบื้องต้นเท่าที่จะทำได้และส่งมอบสำนวนให้ผู้ว่าราชการ จังหวัดนครพนม และผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนมดำเนินการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น และถ้ากรณีมีมูลให้ดำเนิน การให้มีการกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนภายในเจ็ดวันนับแต่ได้รับมอบสำนวน ในกรณีที่มีพรรคการเมือง หรือผู้สมัครรับเลือกตั้งดำเนินการฟ้องร้องคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งไม่ว่าก่อนหรือหลังวันเลือกตั้ง ให้ผู้ว่าราชการ จังหวัดนครพนมแจ้งข้อเท็จจริงตามที่สอบสวนได้ให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ฟ้องคดีนั้นทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินคดี

ข้อ 8 ให้อธิบดีกรมตำรวจสั่งการให้พนักงานสอบสวน ซึ่งได้รับแจ้งการกล่าวโทษ ดำเนินการสอบสวน และส่งสำนวนให้พนักงานอัยการดำเนินการต่อไปภายในเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร พนักงานสอบสวนผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว ให้อธิบดีกรมตำรวจสั่งให้มีการ ลงโทษทางวินัยโดยเร็วและเคร่งครัด และเพื่อประโยชน์ในการเร่งรัดการดำเนินการดังกล่าว ให้อธิบดีกรมตำรวจ แต่งตั้งคณะพนักงานสอบสวนเฉพาะกิจเพื่อส่งไปช่วยพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ตามควรแก่กรณี

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

**กำหนดระยะเวลาที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายในการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครพนม เขตเลือกตั้งที่ 1 แทนตำแหน่งที่ว่าง
วันเลือกตั้งวันอาทิตย์ที่ 7 สิงหาคม 2537**

- วันจันทร์ที่ 27 มิถุนายน 2537 - วันเริ่มต้นของการรับสมัครเลือกตั้ง
- วันศุกร์ที่ 1 กรกฎาคม 2537 - วันสุดท้ายของการรับสมัครเลือกตั้ง
- วันพฤหัสบดีที่ 7 กรกฎาคม 2537 - วันสุดท้ายที่พรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งมีสิทธิเสนอชื่อบุคคลเพื่อนายอำเภอแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจคะแนน ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 30 วัน (มาตรา 43 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2523)
- วันศุกร์ที่ 8 กรกฎาคม 2537 - วันสุดท้ายที่ผู้ว่าราชการจังหวัด สอบสวนคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งว่าจะสมัครรับเลือกตั้งได้หรือไม่ ซึ่งต้องสอบสวนคุณสมบัติให้เสร็จภายใน 7 วัน นับแต่วันปิดการรับสมัคร (มาตรา 22 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535)
- วันศุกร์ที่ 22 กรกฎาคม 2537 - วันสุดท้ายที่ผู้ว่าราชการจังหวัด ประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้งและประกาศวันเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 15 วัน โดยปิดประกาศ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน ในกรณีฉุกเฉินจะประกาศเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้งหรือยุบหรือรวมหน่วยเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 15 วันก็ได้ (มาตรา 38 วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 8 แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2522 พ.ศ. 2526)
- วันศุกร์ที่ 22 กรกฎาคม 2537 - วันสุดท้ายที่นายอำเภอ ประกาศระบุที่เลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้ง ในท้องที่ของตนก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 15 วัน โดยปิดประกาศไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่สาธารณะที่เห็นได้ง่าย และที่เลือกตั้งหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง ในกรณีฉุกเฉินผู้อำนวยการเขตจะประกาศเปลี่ยนแปลงที่เลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งเมื่อใดก็ได้ (มาตรา 39 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2522 พ.ศ. 2526)

วันศุกร์ที่ 22 กรกฎาคม 2537

- วันสุดท้ายที่นายอำเภอ จะต้องจัดทำประกาศบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้ง ปิดไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่สาธารณะที่เห็นได้ง่ายและที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง ซึ่งต้องประกาศบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 15 วัน (มาตรา 27 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 4 แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2522 พ.ศ. 2526)

วันพุธที่ 27 กรกฎาคม 2537

- วันสุดท้ายที่นายอำเภอ ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจคะแนนและเจ้าหน้าที่คะแนนประจำหน่วยเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 10 วัน (มาตรา 43 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 10 แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2522 พ.ศ. 2526)

วันเสาร์ที่ 30 กรกฎาคม 2537

- วันสุดท้ายที่ผู้เลือกตั้งหรือเจ้าบ้านมีสิทธิยื่นคำร้องต่อนายอำเภอ เพื่อขอเติมชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 7 วัน (มาตรา 28 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 5 แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2522 พ.ศ. 2526)

- วันสุดท้ายที่ผู้เลือกตั้งหรือเจ้าบ้านมีสิทธิยื่นคำร้องต่อนายอำเภอ เพื่อขอถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งออกจากบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 7 วัน (มาตรา 30 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 7 แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2522 พ.ศ. 2526)

วันอาทิตย์ที่ 7 สิงหาคม 2537

- วันเลือกตั้ง

มีเสียง มีสิทธิ์ มีส่วน